

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Kina, Pensilvanija, Chicago, Ill.
METINE PRENUMERATA: \$2.00
Savaitinis laikraštis: \$2.50
Kas mėnuo: \$0.50
Prenumerata apima: išsiuntimą, pašto išlaidas, ne nuo Naujų Metų. Apgarsimų kainą klauskit laiku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
United States: \$2.00
Canada and Mexico: \$2.50
To all other Foreign Countries: \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

Metai XXVI CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGPIUTIS (AUGUST) 17 d., 1917 M. No 33

Didėji Karė.

Popežius siulo taiką. — Talkininkai neleis socialistų į Stockholmą. — Kaizerio šalininkai gavo viršų Vokietijoje.

Pereita ir šita savaitė buvo gausi visokiais gaudais ir visokiomis kalbomis apie taiką. Svarbiausį žygių suom atžvilgiu yra padaręs popežius Benediktas.

Anot žinių, kurios paeina iš Vatikano šaltinių, popežius yra išsiuntinęs visoms kariaujančioms valstyboms — kaip talkininkams, taip ir centrālėms viešpatijoms, — pasiūlymą pradėti taikos tarybas tuojau.

Sulyg žinių, popežius esą siūlo, kad Belgija, Serbija ir Rumanija būtų vėl atnaujintos, kaip nepriklausomos viešpatijos, o Lenkijos ir Elzaso-Lotaringijos klausimas esą turis taip pat būti išspręstas be tolimesnio traujo liejimo.

Kiek galima suprasti, apie Lietuvos likimą popežius nieko neužsimena.

Jeigu šitos žinios teisingos, tai jau bus nebe pirmas kartas, kad popežius siūlo savo tarpininkystę. Pirmą, kuomet popežius siūlė taiką, talkininkai jo pasiūlymą atmetė, o talkininkų laikraščioje buvo nemažai nurodymų apie tai, kad kaizeris yra žadėjęs sugrąžinti popežiui šviesiąją valdžią, atnaujintą Rymo karalijai, jeigu Vokietija paimtų viršų ir galėtų taikos kongrese diktuoti taikos išlygas.

Nurodymai dar ir i tai, kad popežius nėra kaip reik protestavęs prieš sunaikinimą Belgijos — katalikiškos šalies, — talkininkai yra palinkę manyti, kad popežius esąs prielankesnis centrālėms viešpatijoms negu talkininkams. Todėl ir i popežiaus pasiūlymą talkininkai iki šiolei šaltai žiūrėdavo. Galima spėti, kad ir dabar jie priims popežiaus pasiūlymą ne kitaip.

Visi talkininkai yra prieję prie negalima — tos nuomonės, kad daryti taiką dabar ir palikti kaizerio autokratiją valdžią ir militarizmą taip, kaip jie yra, būtų darymas ne taikos, o tik pertraukos karėje.

Vokietija atsigriebs ir prisirengs dar geriau, už kelių metų pradėtą dar baisesnę karę negu dabartinę. Vadinasi, visi milijonai žmonių žuvusių šioj karėj, tukstančiai sunaikintų miestų, neįsiskaitytas skurdas per 3 metus — viskas nuėmty pernekt ir už kelių metų prisiėmty vesti dar baisesnę kovą. To talkininkai nori išvengti vėrydami karę net iki pabaigai, kad nušlavus militarizmą nuo pasaulio paviršės, galima būtų užtikrinti žmonijai ne tuomlaikinę, trampą, bet nuolatinę ir pastovią ramybę.

Prie tokios nuomonės priejo ne tik talkininkų diplomatai, bet ir aršiausi karės prieštai. Kerenskis, Rusijos diktatorius, neseniai laike pasikalbėjimo su savo draugais ištarė sekantius ženklyvus žodžius: "Padarymas taikos dabar, padarytų mus (rusus) kaizerio vasalais (vergaus), o tas būtų arčiau negu būti caro vergais."

Revoliucinė Rusijos demokratija, apsaugusi išpradžių nuo išgautos laisvės, manė, kad užteks paskelbti gražius žodžius apie brolybę ir taiką ir visi šoks i tos brolybės ir taikos glėbį. Netrukus jie patėmijo, kad jų šauksmas nesutiko jokio tikro pritarimo ten, kur to pritarimo labiausiai reikia — Vokietijoje. Dar gi locni rusiškų socialistų draugai — vokiški socialistai, — ne-

žiurint milžiniškos rusų revoliucijos, pasiūlo ištikimi savo kaiminui, kaip kad ir pirmiau buvo. Netrukus pradėjo rodytis ženklai, kad rusų geraširdystė ir taikos troškimas kaizerio agentai su pagalba vokiško aukso stengiasi išnaudoti savo Vokietijos naudai. Todėl visai nedyvai, kad pagaliaus net ir akiausiai praregėjo. Šiandien net ir dalis "bolševikų" jau pradeda manyti, kad be tolimesnio vedimo karės apsiėiti bus negalima. Ji turės tęstis patol, pakol arba kaizerio militarizmas bus sutruškintas per talkininkų armijas, arba patis vokiečiai sukelis revoliuciją ir nuvers autokratišką savo valdžią. Kadangi vokiečiai, kaip matyti, apie revoliuciją kol-kas dar nespaujoja, tai pasilieka tikrai kitas įrankis — tolimesnis karės vedimas.

Talkininkai ir Stockholm Konferencija. Taip žiuri i dalykus talkininkų valdžios ir didesnės dalis jų tautų. Socialistai, kol-kas, žiuri truputį kitaip. Sulyg rusiškų socialistų pirmesnio sumanymo, nutarta yra šaukti visų šalių socialistų konferenciją Stockholme, kuri žada atsiūti pradžioje ateinančio mėnesio.

Pirmoji tokia konferencija, kuri buvo suaukta vokiškų socialistų sumanymu, visiškai nepasisekė. Dabar manyta, kad jeigu visi socialistai sykiu susiektų i nutartų kas savo valdžią spirti prie taikos, tai gal ir galima būtų karę užbaigti.

Talkininkai išpradžių, kaip rodė, nebuvo tam priešingi. Jie manė, kad vokiški socialistai tuomet taip pat prispirtų ir savo valdžią. Bet gi po nuvertimo Vokietijos kancelerio Bethmann-Hollwego ir paskyrimo jo vieton Dr. Michaeliso, pasirodė aiškiai, kad vokiški socialistai pasilikio nei kiek nearšesniais kaizeristais, negu jie buvo pirmiau. Todėl talkininkų valdžios priejio prie išvedimo, kad prie tokių išlygų negalima nieko gero tikėtis nuo Stockholmo konferencijos. Atpenč, galima tikėtis dar blogo, nes vokiški socialistai — kurie yra gudrus politikieriai — gali užkrėsti talkininkų socialistus nuduotomis gudriomis filozofijomis, o tas galėtų sukelti tik nesupratimus talkininkų viešpatijoje.

Todėl Anglijos, Francijos, Italijos ir Amerikos valdžios nutarė neleisti savo socialistų delegatų i Stockholmą. Tokios pat nuomonės apie Stockholmo konferenciją yra ir Rusijos valdžia, kuri vienok pranešė, kad dėlėi dabartinio politiško, Rusijos padėjimo, ji negali užginti savo socialistų delegatams važiuoti Stockholman.

Taigi ir šita viltis apie taiką nedaug težada.

Buvo dar kalbų, apie taiką i Suvienuytų Valstijų senate. Bet jos tuojau ir iškriko, kaip dumai.

Iš viso to matyt, kad nors taikos karvelis mėgina visur nu-tupti, bet kol-kas dar niekur nematyti jam patogios vietos.

Labiausiai taikos progą sugadino, be abejonės, tas faktas, kad Vokietijos vidurinėj politikoj vėl padėmė viršų militaristai, junkeriai ir tie, kurie reikalauja užgriobti ir tie, kurie reikalauja užgriobti.

Prieš pat nuvertimą Bethmann-Hollwego, kada didesnė dalis vokiško parlamento pasisiekė prieš kaizerį, išrodė, kad demokratikai gaivalai paims Vokietijoje viršų.

Vienok išėjo taip, kaip mės jau pranašavome. Kaizeris apnainė kancelerį, permainė keletą ministrų ir tuomi užsibaigė visos reformos. Junkeriai ir militaristai, kurie buvo lyg nukritę nuo balnų, dabar vėl užsilipo ant savo žirgų ir joja ant vokiečių tautos, kaip kad pirmiau, reikalaujanti, kad Vokietija nesiitaikintų kitaip, kaip tik užgriebdama Belgiją ir Rusijos dalis — Lietuvą ir Lenkiją.

Visi buvusieji valdžios prieštai — socialistai ir katalikiško centro partija, — kurie pirmiau taip šaukėsi, dabar nutilo kaip pelės ir apie juos nei gu-gu negirdėti. Jie nei neisreikalavo nuo savo valdžios, kad ji aiškiai pasisakytų, kokiomis išlygomis Vokietija sutiktų taikintis.

Todėl labai įdomu, kad talkininkų socialistai verčia savo valdžias tas išlygas apreiškiti, nors iki šiolei talkininkai jau nesyki daug aiškiau už vokiečius savo išlygas buvo apskelbę.

Karės frontai. Iš įvairių karės frontų ty svarbiausios žinios pereitą savaitę atėjo nuo Rumunijos fronto.

Per visą savaitę čia ėjo ir dar tobeceina smarkūs mušiai tarp austro-vokiečių ir ruso-rumunų. Iš tų žinių, kokios iki šiolei atėjo, atrodo, kad vokiečiai pasinaudodami rusų armijų pakrikimu, sumanė drąsų planą užimti ir likusią Rumunijos dalį bei pasiekti, jeigu bus galima, net Odesos. Dabar, kuomet jau jau yra priėmę arba ir nuimti, vokiečiai galėtų žymiai pasipelniti derlingiausiose pietinės Rusijos gubernijose.

Šitą planą galima atspėti iš to budo, kokių pradėjo vokiečiai veikti ant rytinio fronto. Išvargę rusus iš Galicijos ir Bukovinos, vokiečiai perlaužė rusų frontą ir pradėjo eiti i piet-ryčius. Tuo tarpu kita jų armija, po vadovystės von Mackenzeno, pradėjo smarkius užpuolimus Rumunijoj, apeliokėse Fokshafti ir toj vietoj, kur Dunojus pasuka i Juodąsias jures.

Mackenseno armija mėgina slinkti tiesiog i rytus ir i šiaur-ryčius. Pažvelgus i žemėlapi, lengva suprasti, kad jeigu iš Bukovinos vokiečiai paseksimais slinks i piet-ryčius, o iš Rumunijos tiesiog i rytus, tai abidvi armijos susiektų apeliokėse Odesos, svarbus uosto prie Juodųjų jurių.

Bet rusai pradeda vis smarkiau spirti ir vokiečių kelionė nežada būti lengva.

Ant vakarinio fronto anglai trėjo žymesnių laimėjimų, bet jokius svarbių permainų nei Belgijoje nei Francuzijoje nebuvo.

Apie Amerikos dalyvavimą karėje žinios yra sutrauktos i atskirą straipsnį "Apie Amerikos armiją ir kareiviavimą."

Tik- i atėjo žinia, kad Chinai apskelbė karę Vokietijai.

Iš Karės Lauko.

KORNILOVO TELEGRAMAS.

Stockholmas, Rugs. 11 d. — Čia atėjo rusų laikraščiai, kurie paduoda pilną turinį garsaus gen. Kornilovo telegramo, kuris revoliucijos istorijoj bus vienu iš svarbiausių dokumentų. Šis telegramas, pasiūstas kuomet rusų armijos Galicijoj susibuntavo prieš savo vadus, privedė prie sugrąžinimo mirties bausmės ir prisidėjo prie nuvertimo gen. Brusilovo nuo vyriausio vadovavimo ir paskirimo jo vieton gen. Kornilovą.

Gen. Kornilovas savo šitą telegramą išsiuntė tuo mušio lauko, Galicijoj, tiesiog Kerenskui. Jis parodo neįsąsąkytą rusiškų armijų betvarę ir skamba sekanciai:

"Kareiviai be vadų galvatrukė bėga nuo laukų, kurie net neyra reguliariški mušių laukai. Viešpatauja begalinis teroras ir tokia gėda, kurios niekad dar nebuvo nuo pat gimimo rusiškų armijų."

"Arba šitie masiniai pabėgimai turi sustoti, o revoliucioniškoji valdžia turi prašalinti šitą begėdišką dalykų stovį, arba jeigu tas yra negalima, tai neatsimainomas istorijos bėg's išves tautos priešakin kitus vyrus, kurie sugebės nušluoti šitą gėdą, bet kurie tuom pačiu laiku sunaikins revoliucijos įgytus vaisius."

"Tas reikėtų šalies prapūlti. "As, gen. Kornilovas, tvirtinu, kad mūsų šalis žuva ir todėl aš reikalauju, kad mūsų užpuolimai būtų tuojau sulauktyti ant visų frontu, idant išgelbėti armiją ir perorganizuoti ją ant aštirusios disciplinos pamatų, lokiu budu suėdę gyvastis tų didvyrių, kurie yra verti susilaukti geronių dienų."

"Sugrąžinimas mirties bausmės yra absoliutiškai reikalingas. Valdžios švelnios priemonės pakirto armijos discipliną ir pagimdė neapsakomus žiaurumus kareivių, kurių absoliutiškai negalima sulauktyti nuo pėsčiųjų, terorizmo ir žmogžudysčių. Sugrąžinimas mirties bausmės suėdys daug gyvasčių."

"As pranešu, kad aš niekad nesutiksiu, pakol aš pastiliksiu ant atsakomos vietos, prisidėti prie mano šalies prapūlės, ir aš atsisakysiu nuo vadovystės, jeigu valdžia nepatvirtins šitų mano reikalavimų."

NETEISYBE, KAD ODESA PAVOJUJ. Petrogradas, rugs. 11 d. — Ejo gandai, kad rusai pradėjo tuštinti Odesą, svarbiausį rusų uostą ant Juodųjų jurių pakraščio. Dabar telegramas iš Odesos praneša, kad vyriausias pradedinis Odesos kariško apskrčio užgynė ty paskalų teisingumą ir pranešė, kad rusai nemano daryti evakuacijos (iškraustymo, apleidimo) Odesos.

ANGLIJOS KARALIUS SVEIKINA KERENSKĮ.

Londonas, rugs. 12 d. — Anglijos karalius Jurgis pasiuntė Rusijos premeriu sekantį telegramą iš priežasties prasidėjimo ketvirtų karės metų: "Pradant ketvirtuosius metus karės, kuri dar vis tebesiaučia; ir valandoje, kuomet jūs išnaudoj apėmėt Rusijos tautos vadovystę, aš geidžiu užtikrinti jus ir jūsų tautą, kad Anglijos žmonės niekad nenumažins savo pastangų priešais mūsų bendrą prieštą."

"Suvienyotose jiegose, drąsiai talkininkų panaudotose, bus surastas garbingos taikos saugumas ir tikra pasaulio laisvė. Aš pripažįstu viską, per ką Rusija dabar turi pereiti, bet aš tikiu i jos jiegos, kad ji sutiks ir pergalės šituos savo baises sunkumus."

Jurgis, R. I."

VOKIETĖ NEGALI MYLĖTI BELAISVIŲ.

Stockholmas, rugs. 12 d. — Vokiečių baronessa von Darsberg-Helfenberg, 25 metų amžiaus ir nevedusi, tapo nuteista ant penkių mėnesių kalėjimo per tismą mieste Heilbronn. Jos prasikaltimas buvo tame, kad ji susipažino su francuzų belaisviu, įsimylėjo ir jį romansu užsibaigė motyvais. Baronessa tapo tuojau paimta kalėjiman.

KOVA SU UKRAJINIEČIAIS KAREIVIAIS.

Petrogradas, rugs. 12 d. — Dalis ukrainiečių pulko, važiuodama traukiniu i frontą per Kievą, pradėjo šaudyti ant kirasierių pulko, kuris dabojo gelezinkelio stotį Kieve.

Kirasieriai taip pat atsakė šuroras ir prisidėjo mušis, laike kurio abiejose pusėse liko užmuštų ir sužeistų kareivių.

Kuomet ukrainiečiai pasiekė miesto Novgorod-Volynsk, kairiškoji valdžia pasiuntė visą pulką kirasierių prieš susibuntavusius ukrainiečių traukinį ir naujamainomas istorijos bėg's išves tautos priešakin kitus vyrus, kurie sugebės nušluoti šitą gėdą, bet kurie tuom pačiu laiku sunaikins revoliucijos įgytus vaisius.

ASTRESNĖ DISCIPLINA RUSŲ ARMIJOSE.

Petrogradas, rugs. 12 d. — M. Savenkov, karės ministro pagalbininkas; vakar pranešė, kad valdžia nusprendė įvesti geležinę discipliną rusų armijose ir kad tuo tikslu valdžia paskirs pulkuose savo komisijonierius, vieton dabartinių komisijonierių, kurie buvo renkami pačių kareivių. Nauji komisijonieriai turės galybę kontroliuoti politiško armijos gyvenimą ir vidujinį, nekarišką armijos valdymą; bet augstieji armijos aficierai turės pilną galybę visuose reikaluose, surištuose su kariškėmis operacijomis.

Gen. Balodev, buvusias iki šiolei vadu piet-vakarinės rusų fronto dalies yra perkeltas i vadovystę vakarinės rusų fronto dalies. Gen. Dinikin, buvusias vadu vakarinės fronto dalies, perkeltas vadu piet-vakarinės fronto dalies.

Valdžia išleido paliepimą, kuris duoda karės ir vidaus reikalų ministeriams galybę užginti laikyti visus mingus ir kongresus, jeigu sulyg jų nuomonės toki mingai ir kongresai yra pavojingi kariškui atžvilgiu, arba pavojingi Rusijos vidujinei tvarkai ir ramybei.

RUSŲ IŠEIVIAI ANGLIJOJE TURI KARIAUTI.

Londonas, rugs. 12 d. — Rusijos premieras Kerenskis paskelbė atsisaukimą i visus rusus (Rusijos izeivius) Anglijoje, kad jie arba pastotų i anglų armiją, arba grįžtų namo, i Rusiją kariauti. Šitas Kerenskio atsisaukimas tapo prisiūstas i Angliją ir čia jis išplatinta tarp Rusijos izeivių.

Atsisaukimas, žinoma, paliečia ir lietuvius, gyvenančius Anglijoje. Jie turės arba pastoti i Anglijos armiją, arba grįžti Rusijon — tie, kurie tinka kareiviavimui.

RUSAI STIPRIAUS PRIEŠINASI.

Petrogradas, rugs. 12 d. — Vakarių rusų karės štabas išleido sekantį oficialį pranešimą apie mušius ant rusų ir rumunų fronto: "Saudymasi pasiekė didesnį negu paprastai smarkumo apeliokėse linkui Lydos miesto (Vilniaus gub.)."

"Priešo pradėtasai ofensyvas apeliokėse Brody, Zarkovo apskrityj (Galicijoj), užsibaigė pilnais vokiečių nepasiekimu. Priešas buvo visur atmuštas, o jo nuostiai buvo dideli."

"Sereth ir Sučava upių ločiuose prieš atakai truputį nu-stumė mūsų kariumenę atgal. "I piet-vakarius nuo Ocna (Rumanijoj), pereitą ketvargą atkakli kova turėjo vietą. Prie-

šas padarė visą eilę energiškių atakų ir pavakarėn priverti rumunų kariumenę pasitraukti apie vieną verstą atgal.

"Pėtnyčioj priešas toliaus vystė savo užpuolimus i vakarus nuo Fokšani-Mareschti gelezinkelio ir pavakarėn privertė mūsų pulkus persikelti atgal skersai upę Suchica. I rytus nuo viršūnėto gelezinkelio mės atmušėm visus priešo atakus, užgriebdami apie 300 belaisvių. Mušis čia dar tobeceina. Vėlai vakare mūsų kariumenė padarė kontr-ataką ir vietomis mės vėl persikėlėm ant pietinio upės Suchica kranto."

Kiek ankščiau tą pačią dieną buvo išleistas dar sekantis oficialis rusų pranešimas:

"Priešas atakavo tirštomis vilnėmis net li kaimų Dub ir Zarkov. Mušys dar tobeceina. Priešo atakai apeliokėse kaimų Vidra, Vološkany ir Cifestchi tapo žūmušti ir priešas tapo nuvarytas atgal skersai upę Putna."

"Laikė mušio i pietus nuo upės Pruth mės įėjome i miestelį Lukovica, paimdami 200 belaisvių. Mės užgriebėm dar 300 belaisvių ir tris kulkasvaidžius, atimdami vieną kalną nuo priešų."

"Kosovskij pulkas, narsiai vedamas pulkininko Akimovo, nūgnė priešą nuo augstumos, kurią jis buvo užėmęs."

"I pietus nuo Wamy mės vėl atsiemėm augstumą, kurios buvome nustoję pereitą sereidą. "Priešo atakai apeliokėse pradžios upės Saki tapo atmušti. I piet-vakarūs nuo Mona mušis išautė visą sereidos dieną su įvairiu laimikiu. Pavakarėn ne-kurie rumaniški pulkai pasitraukė i rytus. Priešo mėginimai padaryti ofensyvą i šiaurūs nuo Doaga apskrčio buvo nepasckmingi."

ORLAIVIAI VĖL UŽPUOLA ANGLIJĄ.

Londonas, rugs. 12 d. — Dvidešimts vokiškų orlaivių vakti mingai ir kongresai yra pavojingi kariškui atžvilgiu, arba pavojingi Rusijos vidujinei tvarkai ir ramybei.

Iš viso nuo bombų žuvo 23 ypotos, tame skaitlinje 7 moteris ir 6 vaikai, o 50 ypātų tapo sužeista. Didžiausių nuostolių padaryta miestelyj Southend, kur nukrito apie 40 bombų.

FRANCUZŲ SOCIALISTAI IR KARĖ.

Paryžius, rugs. 13 d. — Francuzų socialistų komitetas, po ilgo svarstymo nutarė dalyvauti Stockholmo socialistų konferencijoj, bet paaiškino, su kokiais tikslais francuzų socialistai važiuos minėton konferencijon. Savo deklaracijoj jie, tarp kitko, praneša:

"Socialistų (francuzų) partija važiuoja Stockholman įieškoti ne taikos per kompromisą (nusiileidimą), kuris paliktų tautų likimą ant malonės naujų karių. Ji važiuoja, idant reikalauti, kad gerbimas tautiškų teisių, gerbimas tarptautinių sutarčių ir pasiryžimas ateityje atiduoti savo ginčus ištyrimui tarptautiško tribunalo — štai kas gali užtikrinti pastovią taiką."

Toliaus deklaracijoj sakoma, kad francuzai užklūs visų tautų socialistų, ar jie pasmerkia savo valdžias už tai, kad tos valdžios sulaužė tarptautiškas sutartis karės pradžioje; ar jie kovos prieš tokias savo valdžias; ar jie privers savo valdžią atlyginti už tuos nuostolius, kuriuos padaryta mažoms tautomis.

Nors vardu neįvardinta, bet aiškiai matyti, kad šitie re'alaimai yra nukreipti i vokiečių socialistus, kurie "neatsisako su-teikti moraliską ir materialę pa-

gelbą savo prasikaltusioms valdžioms." Francuzų socialistų deklaraciją sako, kad jie reikalauš Stockholmo konferencijoj nusprendimo, ar toki socialistai gali būti nariais socialistų Internacionalo (Tarptautinės).

RUSŲ TAUTINĖ KONFERENCIJA ATIDĖTA.

Petrogradas, rugs. 13 d. — Lai-kinoji valdžia atidėjo iki 23-24 d. rugs. 12 d. nepaprastą konferenciją, kuri turėjo atsiūti Maskvoje i kurioje žadėjo dalyvauti visi buvusieji keturių dumų nariai, atstovai nuo miestų, žemstvy, universitetų, darbininkų, kareivių ir t. t.

Nors iki šiolei oficialiai nėra dar paskelbta, bet sakoma, kad valdžia yra nutarusi atidėti tolimesniam laikui ir suaukinti išteigiamo Rusijos Suvažiavimo, kuriame turi būti nutatyta nauja Rusijos konstitucija.

PROTESTUOJA PRIEŠ ŽIAURUMĄ LINKUI BELAISVIŲ.

Petrogradas, rugs. 13 d. — Karės belaisvių prižiūrėjimo Centralis komitetas išleido pranešimą kuriame "griežtai protestuoja prieš Vokietijos barbariškumą" linkui rusiškų karės belaisvių.

Pranešimas sako, kad rusiškų belaisvių valgis Vokietijoje tapo sumazintas iki negirdėtam laipsniui ir kad, apart to, prie maisto daroma visokios priemonės kenksmingos belaisvių sveikatai. Belaisviai, apart to viso, yra verčiami dirbti nežmoniškai sunkius darbus.

LENINAS VIS DAR PETROGRADE?

Petrogradas, rugs. 13 d. — Nežiurint pranešimo, buk Nikoljus Lenin, "bolševikų" vadas, yra pabėgęs i Finlandiją ar i Šveicariją, jo pasekėjai, kurie yra dabar susirinkę Petrograde i "bolševikų" konvenciją, tvirtina, kad Lenin dar vis slapstosi Petrograde ir slaptai esą susineša su savo pasekėjais.

BUVUSIE AMERIKIEČIAI DIRBA VOKIETIŲ NAUDAI.

Washington, D. C rugs. 10 d. — Sugrįžusi iš Rusijos Amerikonų misija papasakojo; tarp kit-ko, kad didžiausiais naujos rusų valdžios, o podrag ir Amerikos; priešais yra neseniai pargrįžusie Rusijon amerikiečiai.

Komisijos nariai sako, kad didesnė jų dalis dabar dirba Rusijoj už vokiškus pinigus ir agituoja rusus prieš Ameriką, kad tarp Rusijoj ir Amerikos pasėti nesupratimus.

Netrukus po revoliucijos įvairūs propagandistai-agitatoriai, daugiausiai iš socialistų, kurie norėtu nuverst visus dabar gyvuojančias valdžios formas, sugrįžo iš Amerikos i Rusiją ir pradėjo tenai versti kalnus ant Amerikos ir jos žmonių.

Vokiečiai greitai pamatė, kokia jiems gali būti nauda, jeigu jie gaus kontrolę šitų agitatorių ir todėl netrukus pradėjo remti jų propagandą pinigais. Šiandien, sakoma, šitie agitatoriai, kuriems niekad nstoka pinigų, trankosi iš vieno galo Rusijos i kitą galą ir platina tarp žmonių aštriusia neapykantą prieš dabartinę, naują Rusijos valdžią ir prieš Ameriką.

Nekurie šitų agitatorių pirmaus buvusie plikais, dabar sakoma pusėtinai praturtėję.

APIE AMERIKOS ARMIJA IR KAREIVIAVIMĄ.

ISTRAUKĖ DANTIS, BET PATEKO ARMIJON.

Springfield, Mass.—Kuomet R. A. Carrier, 24 metų amžiaus vyras, atėjo į dentisto ofisą, kad išsitrauktų sau 13 sveikų dantų ir tuomi išsiuosuoti nuo kareivavimo, jis jau rado ofisę detektyvą jo belaukiant. Detektyvas paėmė jį pirmiausiai į registracijos ofisą, kur jį užrašė tiesiog į kariūmenę.

KAREIVIAI GALI PIGIAI SAVO GYVASTIS APDRAUSTI.

Washington, D. C. Suv. Valstijų izdo sekretorius Mc Adoo pranešė, kad valdžia turi išdribusi planus, kaip pigiai apdrausti kiekvieno kareivio gyvastį.

Tapo išskutuota, kad jeigu kareivis nori „išsiurinti“ savo gyvastį ant didesnės sumos, tai valdžia padarė sutartį su kompanijomis, kurios apsiims „išsiurinti“ aštuonis doliarus mokėstis nuo kiekvieno tukstancio doliarų apsaugos. Tokiu būdu kareivis už \$80 metinės mokėsties gali išsiurinti sau \$10,000 apsaugos. Valdžia, vadinas, priverstų kompanijas užsigančinti tik mokėstimis be jokio uždarbio.

KAIP SAUKS I PULKUS.

Washington, D. C. Provest Maršalas Gen. Crowder, kuris yra vyriausias perdėtinis organizavimo naujos Amerikos armijos, išleido pranešimą, kuriame paaiškinama kokių būdu ir kokią tvarką dabar naujai parinkti kareiviai turės stoti į pulkus.

Pirmas draftas, kuris dabar jau baigiama daryti, turės duoti iš viso 687,000 kareivių. Iš šio skaitliaus pirmi 200,000 naujokų bus išaukti iki 1 d. rugšėjo mėnesio, o iki 5 d. rugšėjo jie jau bus paskirstyti į išsiurintiną į jvairias stovyklas (kampus), iš kalno jiems paskirtas.

Visas darbas surinkimo šių kareivių ir pristatymo jiems maisto, drapanų ir t. t. yra pavestas piliečių taryboms, o ne kareiviskai valdžiai. Tas daroma todėl, kad veikiant pilietiškomis taryboms, gali būti daugiausia pasitikėjimo ir valdžia gali lengviau išvengti bereikalingų užsipildinimų.

Tuom pačiu laiku gen. Crowder išleido paaiškinimą apie tuos, kurie nori pasiliuosuoti nuo kareivavimo, tvirtindami, buk jie turi gimines (pačią, vaikus ir t. t.), kurių užlaikymas ant jų pečių guli.

Gen. Crowder sako, kad nekuriose vietose iš 100 žmonių daugiau negu 80 nori pasiliuosuoti delei viršminto prieštasties. Iš to aišku, sako gen. Crowder, kad daugelis, matomai, nori pasislėpti už andarokų ir paduoda neteisingas žinias apie save. Valdžia pradėjo atydziai šitą reikalą tyrinėti ir kalininkai bus aštriai nubautsi.

Kuomet užsibaigs pirmo drafto egzaminavimas, Provost Maršalas gen. Crowder praneš kiekvienos valstijos adjutantui-generolui, kiek ant jo valstijos išpuola pristatyti kareivių tokiu ir tokiu laiku. Adjutant-generolas praneš visoms savo valstijos vietinėms taryboms, kiek yra iš kiekvienos tarybos distrikto reikalaujama kareivių ir nuskirs dieną, kada ir kur jie turi būti pristatyti.

Tuomet vietinės tarybos sudarys savo distrikto kareivių sąrašus, išsiųs laišku kiekvienam tokiame vyrui pranešimą, o apat to, visų pašauktų vardai bus išpildinti viešose vietose. Jiems bus priskyta stoti į vietinę tarybą negreičiau kaip į 12 valandų ir ne vėliau kaip į 24 valandas prieš jų išsiuntimą į pulkus.

Surinkus visus reikalaujamus kareivius savo distrikte, vietinė taryba turi asmeniškai juos nulydėti net į vietas, kurios yra kareiviams paskirtos ir čia turi

priziūrėti, kad naujiems kareiviams nieko netruktyt iš maisto ir t. t., kol jaunų kareivių nepaims po savo globa kariškoji vyriausybė. Valdžia ypatingai aštriai prisako taryboms pasirūpinti, kad kareiviams netruktyt gero ir sveiko maisto ir tinkamo užlaikymo.

2,500 NAUJŲ AFICIERŲ.

Fort Sheridan, Ill.—Šiomis dienomis didelė aficierių mokykla Ft. Sheridane išleido pirmą eilę jaunų aficierių į Amerikos armiją, rengiamą iš dabar pašauktų vyrų. Apie 2500 vyrų gavo įvairias rangas aficierių, jie bus paskirti į naujus pulkus, kurie bus sudaryti iš naujokų pradžioje rugšėjo mėnesio.

KAS NESTOJO, EIS KARIUMENĖN.

Chicago, Ill.—Užsiregistravusie vyrai, kurie sumanė išsiurinti iš kareivavimo, paduodami savo neteisings antraštas, arba persikėlė kur kitur ir nestojo pas daktarus, kuomet juos šaukė, tapo įtraukti į kareivių sąrašą, kaip kareiviai.

Vietinės „Exemption Board“ Tarybos, gavę pranešimą, kad nekurių vyrų negalima surasti, užrašė jų vardus, kad jie tinka kareivavimui ir perdavė juos justicijos departamentui. Valdžios sekretui agentai gaudys juos kaip „deserterius“ (pabėgėlius), ir gali atiduoti kariškiai teisman.

SĖLPIMAS GIMINIŲ LIETUVOJ NEPALIUOSUOS.

Washington, D. C. Tapo išleistas naujas valdžios paaiškinimas, kad jeigu sėlpiančieji giminės randasi ne Amerikoje, bet Europoje, tai pašaukti vyrai negali delei tos priežasties nuo kareivavimo pasiliuosuoti. Vadinas, jeigu jų tėvas, motina ar mazi broliai bei sesers gyvena Lietuvoje arba Rusijoje, o ne Amerikoje, ir jų sėpė, siųsdami jiems pinigų, tai to dar negana, kad jų turėtume dar tiesą pasiliuosuoti nuo kareivavimo. Toki giminės privalo gyventi Amerikoje, tai tada būtų gera pasiliuosavimui.

Taipgi tapo išaiškinta, kad kariūmenėn turi eiti ir tie, kurie sakosi, kad jų tikybiniai persitikirinai, arba jų sąžinė užgina jiems vartoti ginklų, arba mūstis karėje. Valdžia paaiškino, kad jeigu toki atsisiras, tai jie vis vien bus paimti kariūmenėn ir jiems duos kitus darbus kad ir arti fronto. Bet tikrai tie, kurie nuo seniau yra prigulėję prie žmonių tikybių sektų, gali toki išškalbėjimą paduoti.

AREŠTAVO „EXEMPTION BOARD“ UŽ KYŠIUS.

New York, N. Y.—Sulyg prezidento Wilsono paliepimo suareštuota visi trys nariai vienos „Exemption Board“ Tarybos New Yorko. Valdžia gavo žinią, kad šita taryba imdavo kyšius nuo \$200 iki \$500 ir paliusuodavo nuo kareivavimo. Justicijos departamento agentai tuojau sukišo juos kalėjimam ir atsisakė net jų kaučiją priimti.

Cerai padarė: grafterius turi be mielaširdystės bausti.

IŠ AMERIKOS.

AREŠTUOJA AIDABLISTUS.

Miami, Okla. Rugpjūčio 9 d. valdžia suareštavo kelis I. W. W. unijos agitatorius. Dauguma agitatorių išvaikyti. Areštavusieji sako, kad aidoblistai kėsinosi išdinamituoti kelis vaonus, pripildytus prekėmis. Bet yra sakoma, kad I. W. W. organizatoriai nepageidaujami labiausia dėl to, kad toje apie linkėje tęsiasi rudos kasėjų streikas ir samdytojai atkakliai

—Weed in Philadelphia Public Ledger.

AR RUSIKIS ILGAI DAR NESUSIPRAS?

Prasidėjus revoliucijai kaizerio agentai pradėjo rusų kareiviams maliauti rojų: koks tai bus gerumelis, jeigu bus taika ir visokių gerybių bus pilna. Rusikis kareivis nepamatė, kad tokią tos kalbos tai ne tikra taika ir ne tikra gerybė, bet tik taikos baidyklė, kurią vokietys ant meškeros užsinėgęs rusų kareivį nuo fronto monija.

ATPINGA ANGLIS.

Springfield, Ill. rugpj. 14 d.—Anglių kasykų savininkai Illinois valstijoje pasikalbėjime su gubernatorium Lowden rugpj. 8 d. riktino numazinti anglų kainas.

TYRINĖS I. W. W. VEIKIMĄ. Washington, D. C. rugpj. 14 d. Kadangi aidoblistų veikimas organizavime streikų metalinėse dirbtuvėse gal pakenkt talkininkų interesams, 9 d. 5 m. prezidentas Wilsonas paskyrė tam tikrą komisiją tyrinėjimui I. W. W. veikimo. Tai padaryti prezidentą paskatino vaikščiojantis spaudoje įvairūs gandai apie I. W. W.

BULVIŲ BADO NEBUS.

New York, N. Y. rugpj. 15 d. Kadangi pernai žiemą bizneiriai pakėlė baises kainas ant bulvių ir biedni žmonės beveik negalėjo jų pirkti, tai New Yorko valstijos valdžia uoliai pradėjo rūpintis prigabenimu daug bulvių į New Yorką. Taipgi bus nustatytos kainos bulvių pardavinėjimui ateinančią žiemą.

SUAREŠTAVO REDAKTORIŲ.

St. Paul, Minn.—Dr. Fritz Bergmeier, prezidentas ir manadžierius vietinio vokiško laikraščio Volks-Zeitung, tapo suareštuotas per Suv. Valstijų narsalą J. A. Wessel, sulgy tiesioginio prezidento Wilsono paliepimo. Jis tuojau nuvežta į Ramsey pavieto kalėjimą ir ten lauks tolimesnių prezidento prisakymų.

Bergmeierj areštuota už tai, kad jis savo laikraštyje nuolat visokiais budais užsipildinėjo ant Amerikos valdžios, neva ją kritikuodamas, bet išikrųjų turėdamas tą tikslą, kad šiai šaliai kenkti karės vedime.

Sakoma, kad Bergmeierio areštavimas yra tik pirmas žingsnis, kurį padarė valdžia, kad nuslopti pro-vokišką agitaciją, kuri po visokioms priedangomis yra ioje šalyje varoma.

LEJKAI NORI PASIŲKĖJONIŲ.

Chicago, Ill.—Amerikoje gyvenantieji Iėnkai vis dar neatsako nuo savo noro sutverti čia Amerikoje savo lenkiškus leigijonus, kurie galėtų kariauti sykiu su Amerikos armija, bet po savo lenkiška veliava. Daugelis lenkų, kurie neturi pilietiško popierių arba kurie turi daugiau negu 31 metų, sakoma, yra prisidėję stoti į tokius leigijonus liuosnoriais.

Lenkai visur energiška ir visokiais budais dirba, kad užtikrinti savo tėvynę neprigulumbę po šios karės.

PLATINKITE LIETUVĄ.

Keli metai tam atgal Sibiro milijonierius Vtorov pasiūlė caro valdžiai po du milijonu rublių į metus, kad valdžia jam leistų plėtoti Tulono apeliinkės: pramonę, bet valdžia, nei pati naudojo, nė kitam davė. Dabar ten darbas eina sparčiai ir tukstanciai darbininkų gal gauti gerą darbą.

STREIKAS VERFĖSE.

Brooklyn, N. Y., rugp. 14 d.—Vos tapo apskelbta karė, dirbantieji prie laivų statymo darbininkai pradėjo reikalauti algų pakėlimo ir pagerinimo darbas salygų. Kompanija darbininkų reikalavimus išpildė, bet toli gražu ne visus. Darbininkai vis grumiojo streiku, motivuodami tuom, kad darbininkų reikalai darbininkams yra svarbesni negu kapitalistų reikalai. Pastaruoju laiku darbininkai pareikalavo pakėlimo algų iki \$4.50 į dieną. Kompanijai neispildžius šio reikalavimo, 3,500 mašinistų ir šaltkalvių išėjo į streiką.

Kompanija labai susirupino ir stengiasi patenkinti darbininkus.

STREIKAS IR KARĖ.

New York, N. Y. Rugpj. 14 d.—Darbininkų streikas dvejoje kareiviskų rubų dirbtuvėse tęsiasi: Zigmund Eizner Co. ir Red Bank dirbtuvių darbininkai, dirbantys rubus kariūmenėn, stovintieji New York ir Newark valstijose, sustreikavo skaičiuje 1500 žmonių. Lig šiam laikui jie nebuvo susiorganizavę, bet dabar darbo pasidauogo, tat ir darbininkai pareikalavo pagerinimo darbo sąlygų.

Kapitalistai kovodami su darbininkais priminėjo į dirbtuves vaikus ir leido jiems dirbti prie kempamųjų mašinų.

Streikieriai nuolat savo mingus Webster svetainėje. Kadangi šių dirbtuvių išdirbimas rišasi su kariškais interesais, tat justicijos ministeris užreikė, kad jisai yra priverstas kištis į susitaikymą samdytojų su darbininkais.

SIUVĖJŲ STRTIKAS PASIBAIGĖ.

Cleveland, Ohio, rugpj. 14 d.—Siuvėjų streikas pasibaigė nedavęs darbininkams tokių vaizų, kokių buvo tikėtasi. Darbininkams streikuoti visumet trukdė policija ir nesusipratę darbininkės ir darbininkai, kurie neapsiėjo be skebavimo. Streikieriai, tokiu būdu, beveik nieko nelaimėjo.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS.

Lexington, Ky., rugpj. 14 d.—Kentucky ir Tennessee valstijose greitai lai'u gal kytis visuotinas angliakasių streikas, nes mainierių padėjimas šiose valstijose labai blogas. Jau rugpjūčio 10 dieną išėjo į streiką apie 5500 žmonių.

TARTOKŲ DARBININKŲ STREIKAS.

Raymond, Wash., rugpj. 15 d.—Lentų pjovikų (tartokų) darbininkų streikas tęsiasi. Visiška aplėdo darbą jau 1800, kurie tik tuomet grįž į darbą kuomet kompanija sutiks mokėti \$3.00 už 8 val. darbo dieną. Šį streiką veda „International Shingle Weavers“ darbininkų unija. Tikimasi laimėti.

STREIKAS ISPANIJOJE.

Londonas, rugpj. 13 d.—Ispanijos gelžkelių darbininkai paskelbė visuotiną streiką. Judėjimas sustojo visoj šalyje. Samdytojai nenori išpildyti darbininkų reikalavimo, bet pagelbon šaukia kariūmenę. Ispanijos darbininkai jau senai organizavosi ir įteikė savo reikalavimus samdytojams, bet samdytojai visuomet atsisakydavo patenkinti darbininkus. Eina atkakli kova tarp samdytojų ir samdininkų.

MOTORMANŲ STREIKAS.

San Francisco, Cal., rugpj. 12 d.—San Francisco gatvėkarių motormanai, negavę prielankaus atsakymo iš samdytojų pakėlime algų, metė darbą. Juos pasekė konduktoriai ir kiti dir-

bantieji prie miesto gelžkelio dirbantieji. Kompanija sando skebus, bet karai beveik nevaikščioja. Streikieriai kovoja prieš streiklauius.

STREIKAS PASIBAIGĖ.

Petrograde kelias savaites tęsėsi skalbėjų streikas. Skalbyklose dirba beveik vienos merginos ir moteris, tarp kurių yra daug lietuvių-pabėgėlių. Darbininkės streiką laimėjo. Štai svarbiausi laimėjimo punktai: 1) 8 valandų darbo diena; 2) Pašalinant iš darbo, reikia apie tai pranešti dvieoms savaitėms anksčiau; 3) darbininkės privalo turėti 4 savaites apmokamo dyklaikio kas metas; 4) darbininkų sąjunga drauge su samdytojais nustato minimalią dienos uždarbį; 5) visos streikininkės turi būti priimtos atgal; 6) joms turi būti užmokėta už tą laiką, kurį jos streikavo.

IŠ VISUR.

Portugalijos sostinėje Lissabonoje įvyko smarkus darbininkų susirėmimas su kariūmenė. Darbininkai sustreikavo, reikalaudami algų pakėlimo. Samdytojai, vieton pildyt darbininkų reikalavimus pašaukė kariūmenę darbininkų pašalinimui. Suareštuota apie pusantro tukstancio žmonių. Užmušta šimtas. Apie tai praneša tulas Portugalijos laivų kompanijos įgaliotinis.

Rusijos ministerija panaikino šv. Sinodo prokuroro vietą, o vieton to įsteigė vieną visų religijų ministeriją.

Petrograde įvyko suvažiavimas visos Rusijos moterų kariūnių, taip vadinamų „mirties karzygių“ batalijonų atstovų.

Petrapijlyje įvyko žydų sąjonių suvažiavimas. Svarstoma klausimas įsteigimo žydų karalijos Palestinoje. Šis suvažiavimas turės nuspręst tos karalijos įsteigimo klausimą.

Biezenko kaimo valstiečiai (Tambovo gub.) pradėjo dalyties tarp savęs dvaro laukus, priklausiusiu buvusiam Maskvos gubernatoriui.

Pekinas, rugp. 10 d. (Suvėlin-ta) Po šiandieninio ministerij kabineto posėdžio pasplito gandas, buk Chilai apskelbs karę Vokietijai pradžioje ateinančios savaitės.

Karės komisija, susidedanti iš 50 narių, laiko ilgus posėdžius beveik kas diena.

Dar vienas provokatorius uareštuotas Krasnojarske. Juom yra L. V. Nikolajev—Assinskij, pirmininkas liaudies namo Enisejske ir socialistų vadovas. Susiekta, kad jis vadovaudamas socialistais drauge tarnavo ochrankoje. Daug darbininkų per šį provokatorių atsidurė ištėrime, o keli jo artimi draugai ačiu jo suvadžiojimams ir išdavystėms tapo pakartais. Paskutiniu laiku Nikolajev—Assinskij agitavo iz „boševikus“ girdamas Leninio taktiką.

Rusijoje prie popierinių pinigų dirbimo dirba apie 8000 darbininkų. Buvusis finansų ministeris M. Singarev pranešė, kad gegužės mėnesyje kas diena buvo padirbama 17,500,000 dol., dabar kas dieną padirbama virš 50 milijonų popierinių rublių, arba 25,250,000 doliarų.

I dabartinį, naują Rusijos ministerių kabinetą, Kerenskui perorganizuotą, dabar įeina: A. V. Kerenskis—ministeris pirmininkas; V. M. Nekrasov—finansų ministeris ir pirmininkas pagelbininkas; N. D. Avksejev—vidaus dalykų ministeris; M. T. Tereščenko—užsienių ministeris; Oldenburgas—apsvietos ministeris; Skobelev—darbo ministeris; Prokopovič—prekybos ir pramonijos ministeris; A. Astrov—valstybės gerovės ministe-

ris; A. Piešchonov—maisto prižiūrėjimo ministeris; Efmov—teisių ministeris; Kartashev—sv. Sinodo ober—prokuroras. Tach-tamišev—kelių ministeris; Niki-tin—pašto ir telegrafo ministe-ris; F. Calovin—valstybės kon-trolierius; V. Černov—ministeris žemdirbystės; Savinkov—pagel-bininkas kariškojo ministerio.

Kerenskis nerezignavo iš mi-nisterijos, kadangi tėvynės gy-mimo reikalai jam neleidžia to padaryti. Socialistai "didžiulie-čiai" balsavo prieš šį, Kerenskio suorganizuotą ministerių kabine-tą.

|| Paprastiems Rusijos kareiviams, dirbantiems šautuvų tai-symo dirbtuvėse dabar mokama algos 270 rublių metams. Čaragė mokėdavo tik kelesdešimt kapeikų į mėnesį.

|| Mėnesinis lenkų žurnalas "Free Poland" rugpjūčio nume-ryje paduoda žinią apie Lietuvą iš vieno Krokovo laikraščio se-kančiai: "Vargai Lietuvoje. Krokavos 'Napród' praneša apie neįspasakytus vargas Lietuvoje užimtoje vokiečiais. Maisto sto-ka, maži vaikai badauja; neišpa-sakytai vargingas Lietuvos pa-dėjimas. Jaunuose, ta pačė Mai-šogalos ir Sirvintos, uždare ant-nakties keliolika darbininkų ir mirtinai sugėdino.

|| Genevoje pradėjo išsidinėti juodkalniečių laikraštis "Susvie-nijimas," kurio vyriausiu tkslu yra skleidimas propagandos ir agitacijos už susivienijimą visų serbų tautos dalių.

|| Vokiečiams suareštavus len-kų legionų organizatorių gene-rolą Pilsudskį, visoje Lenkijoje, o ypač Varšavoje, prasidėjo maištai. Vokiečių valdžia, bijo-dama sukilimo, Pilsudskį palio-vaso: prisakė jam išvažiuoti į Šveicariją ir sėdėti ten, kol karė pasibaigs.

Apie tai praneša "Exchange Telegraph Co." iš Amsterdamo.

|| Petrograde atsidarė lenkų universitetas. Tą šaltinį, teikimui žinijos suvargintai lenkų Pau-dziai, atidarė Rusijos lenkų or-ganizacijos. Pirmas mokslo se-mestras prasidėjo gegužio 26 d. šių metų. Lekcijos skaitomės vakarais tris kartus savaitėje. Neturtingi jaunuoliai ir kareiviai už lekcijas moka labai mažai. Abelnai, mokėstis už mokslo su-lygiškai žema.

Į pirmo dešimtmetinio ciklo programą įeina šie dalykai: literatūra, lenkų istorija, lekcijos apie lenkų kultūrą, lenkų dailę, šeiminkystę, politiską ekonomi-ją ir žemdirbystę Lenkijoje.

Profesorių tarpe yra Bankow-skis, Winiarskis ir Kurnatowskis.

Kad ir išblaškyti karės laiku Europos lietuviai, bet visgi suge-bėjo įsteigti svetimioje keliais gimnazijas, pedagogijos kursus Voroneže ir šiaip mokyklų lietu-vių liaudies švietimui.

Su suprantančiais apšvietos svarbą europiečiais negali lyginti Amerikos lietuviai. Čia žmo-nės negali ar nenori suprasti apšvietos reikalingumo. Net senai organizuojamo daktaro A. L. Graičiuno kėliaujančio liaudies universiteto platforma Amerikos lietuvių veikėjai neaptaria ir ne-remia.

|| Krasos valdininkai ir miesto komersantai Kijeve užreiskė: "Mums nereik caro nė jo markių". Rengiamasi panaikinti marks su caro paveikslu.

|| Profesorius Yorga Rumuni-joje suorganizavo draugiją, ku-rios tikslu yra "tėminti žydų vei-kimą". Rumunijoje žydai dabar labiau persekiojami, negu juos kada tai persekiojo Rusijos juo-dasimčiai.

|| Buvusis Rusijos policistas Veržbickij laike karės tapo vy-riausiu cenzorium. Kapitonas Miackov, prasidėjus revoliucijai, prisakė kareiviams areštuoti Verž-bickij. Pastarasis kapitoną pada-vė kariskam teismui už nelegalų atėmimą žmogų liuosybės. Ka-riskas teismas įviko Vitebske. Pir-

mininkavo kareivis. Kapitonas Miackov tapo išteisintas. Kapitoną gynė taipgi kareivis.

|| Naujoji Rusijos valdžia pa-skelbė 33 sąrašus žmonių vardų, kurie buvo pardsidavę cariskai val-džiai. Dabar tyrinėjama ir gami-nama dar 50 tokių sąrašų. Pa-tirta, kad visoje Rusijoje caro valdžia užlaikė daugiau negu 80,000 šnipų, kurie gaudami mo-kestį, pranešinėjo valdžiai dau-giausia apie veikimą žmonių, iš kurių tarpo jie yra kilę.

Visa špiūnozo sistema rusų buvo paimta iš Turkijos, dar Abdul-Hamido laikų!

Kiekvienas provokatorius tu-rėjo pseudonimą, kuriuomii jis buvo žinomas ochrankos sienose.

Slaptos policijos departamentas dirbo visokius triksus, kuomet rei-kdavo priekabių suareštuoti nei-tikimus caro valdžiai asmenis. Štai vienas triksas: ochranka už 150 rub. nusamdė tamsų chuliga-nėlį, kad tas padarytų "pasikėsi-nimą" ant Maskvos gubernato-ris Džunkovskio gyvybės. Jam prisakė šaut pro šalį. Chuliga-nas tai išpildė, bet šaudamas pro šoną nušovė kitą žmogų. Och-ranka šoviką paliošavo, bet tu-rėjo progą suareštuoti ir išsiųsti į Sibirą daug nekaltų žmonių.

Naujoji valdžia susekė išdavi-kus Gaponio ir Truchanovo (Iliodoro) darbus.

|| Iš Kristianijos praneša, kad Norvegijos pakraščiuose, metoli Grenlandijos ant jurių ištiko bai-si audra ir paskandino 7 žvejų laivus. Žuvo 90 žmonių.

|| Turėjusi įvykti talkininkų šalių socialistų konferencija Lon-done neįvyko. Manoma susaukti vėliaus.

JAPONIJA IR JOS INDUST-RIJA

Japonija yra biedniausia, bet galingiausia iš visų kariaujančių valstybių. Atskirai imant, dabar Japonija lengvai sumuštų bile ku-ria savo sąjungininkę, dalyva-ujančią šioje karėje tiek laiko, kaip pati Japonija.

Balansas Japonijos eksporto ir importo nuo 1913 m. pasidvigubi-no. Japonijos laivynas karės laike taipgi pasidvigubino.

Japonijoje vaikai mokinami val-džios lėšomis. Kiekvienas japonas moka rašyt ir skaityt ir žino sa-vo šalies konstituciją. Mokyklo-se mokinama ir anglų kalba. Yra specialės rusų kalbos mokyklos, Japonai neišpasakytai myli savo tėvynę ir jų valstybė stovi eilėje žymiausių pasaulio valstybių.

Nuoštau bus mums lietuviams patyrinėjus vidutinį dabartines Japonijos gyvenimą—kaip ji ga-lėjo išskirti likti tokio kultūros laipsnio ir taip išplėsti savo pra-mong ir prekybą.

Kiekvienas sveikas Japonijos vyras tarnauja savo kariuomenėje. Tarnauja tik kelis mėnesius, bet pas save namie turi karišką for-mą ir kas met po porą dienų tu-rį dalyvauti maršavimuose, o rei-kaikai atėjus, kas nėra senesnis 45 metų—eina ginti savo tėvynę. Viso Japonija turi apie 2,500,000 karininkų.

Japonija, kuri 12 metų tam at-gal skaudžiai sumušė Rusiją, da-bar siūstanti savo armiją ginti Rusiją nuo vokiečių. Japonai tiki, kad šią karę laimės talkininkai.

Sekandias įdomias žinias paduo-da "Evening Mail" apie dabartinį Japonijos padėjimą:

Japonija užima tik 142,000 ket-virtinųjų mylių žemės plotą, t. y. tris kartus mažesnę negu Kalifo-rnija. Kalifornijoje gyvena tik apie 2,500,000 žmonių, o mažoji Japo-nijoje 56,000,000!

Tik šešta dalis Japonijos žemės, t. y. 15,000,000 akrų, tinka agri-kultūrai. Visa kita—kalnai, apau-gę augštais medžiais ir balos. Kai-kame Japonija drąsiai gali lyginti-s prie Amerikos, kuomet čia tik Kansas valstijoje yra 30,000,000 akrų dirbamos žemės, Nebraskoje dirbamos 24,000,000 akrų, Indianos—17,000,000 akrų, Ohio—10,000,000, New York—14,000,000 akrų. O kur kitos valstijos.

Pusė Japonijos gyventojų, t. y. 25,000,000 užsiima išimtinai žem-adryste. Ant kiekvieno žmogaus išpuola vidutiniškai ketvirta da-

—Donahy in Cleveland Plain Dealer.

KELNĖS PRIE LOPŠIO, O ANDAROKAS KARĖN.

Kuomet rusų vyrai atsisakė kariauti ir pulkais pradėjo bėgti namo, tai rusų mote-ris, pasiėmė šautuvus ant pečių ir nuėjo į frontą kariauti. Išena taip, kad ruskis turės lopšį supti ir vaikus auginti, o rusė jam pasakys: "Labai gerai, jeigu tu esi grybas, tai dabok vaiką, o aš nors ir su andaroku, parodysiu, kaip reik kovoti!"

lis akro. Dirba patys—be gyvu-lių, be mašinų.

Visokių naminių gyvulių Japo-nija turi 3,000,000, o Amerika 200,000,000.

Kiekviena pėda dirbamos žemės Japonijoje apdirbama. Ry-ziai valomi nuo lauko 2 kartus kas metą. Žemė Japonijoje brangi, nuo 700 iki 2,000 jienų už lau-kelį. (jiena 48 centai).

Kiekvienas japonas farmerys pats apdirba savo lauką.

Audimo fabrikuose Japonijoje dirba apie 400,000 moterų. Už-dirba tik tiek, kad galėtų pramisti pigiais ryžiais. Prieš ištėkėsiant, kad užsidirbt sau pasoga, mergi-nos eina į paleistuvystės namus. Didžiuojasi japonai vyrai, kad gauna sau už pačią iš tų namų merginą. Dora ir kultūra japo-nuose ypatinga.

Gyventojų skaitlius sparčiai auga: vidutiniškai 700,000 vaikų priauga į metus. Išėjioje japonų yra daug, bet jie visi turi tvirt-rysčius su savaisiais tėvynėje.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CASSELTON, N. D.

Geras derlius.—Šioje apelin-keje labai puikiai užderėjo javai. Prasidėjo rugiapūtė. Farmeriai linksmi neišpasakytai: vienas akras žemės duoda 35 bušelius grūdų. Kviečiai, miežiai ir avi-zos užderėjo keturis kartus ge-riau negu perėjais metais.

Farmeriai reikalauja darbinin-kų ir moka po \$3 į dieną.

Juozapas Pučkus.

IŠ SAN FRANCISCO, CAL.

Lietuvių tarpe.—Nuo pradžios karės, kuomet europiečiai vieton Vokietijos pradėjo keliant į už-rubežius per Sibirą, ir į San Francisco pakliudavo žymesni lietuviai. Nors čia susiorgani-zavo S. L. A. 106 kuopa, bet, del nepastovių gyvenimo aplin-kybių ir nedidelio skaičiaus veiklesnių lietuvių, ypatingo vei-kimo ši kuopa neparodo.

Čia labai stropiai organizuoja-si žydai. Jie, pasivadinę rusais, tveria kuopas ir federatyvus komi-tetus, kurie gina savuosius nuo išnaudojimo ir organizuoja partijas grįžimui į tas vietas kur dabar siaučia karė ir į Sibi-rą.

IŠ ST. PAUL IR MINNEAPOLIS, MINN.

Lietuvių judėjimas ir šis tas. —Rugpjūčio 5 d. vietinis Cen-tralinio Komiteto skyrius suren-gė puikų išvažiavimą į ukes. Diena buvo labai puiki. Dainos ir žaismės tęsėsi nuo ryto lygi vakarui. Vietiniam skyriui liko \$25.00 pelno, pusė kurių jau ta-

po pasiūsta į C. K. Trupusį ne-bulonumo rengėjams padarė ne-susipratusieji muzikantai.

Du lietuviai: Kristopas Da-gys ir Simonas Juodžiakinas iš-siėmė pilietiskas popieras ir pa-stoję liuosnoriais į Amerikos armiją.

Abelnai, čia gana daug lietu-vių yra amerikoniškoje kariu-menėje. Žinau ir vieną oficerą, S. Paulauką, majoro rango.

Darbai čia eina neblogai, bet uždarbiai, sulgyčius su kitomis valstijomis čia neperpuikus.

Šiuose miesteliuose lietuviai gyvena sutikime. Šeimynos vi-saip buna. Viešame gyvenime vadovauja tautininkų sriovė, bet ir jie apsnudę. Čia yra 2 pa-šalpinės draugystės: St. Paul-Broliskos pašalpos ir Minnea-polyje—Laisvės Lietuvių Ameri-koje. Abi už 50c mėnesinės mo-kėsties moka \$6.00 savaitėje. Čia gyvuoja ir T. M. D. kuo-pa, SLA. kp: ir LSS: Paskuti-nė, sako, turi tik 2 narius:

Vietinis.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Girtuoklybės auka ir fanatikų procesija. —Liepos 15 d. šeši vaikinai įstėsi ant Gr. Rapids upės. Vienas iš jų, Juozas Bra-zauskas, iškrito iš laivelio ir ne-sulaukdamas pagalbos prigėrė.

Sakoma, kad tai girtybės auka. Laikė laidojimo tamsios kleri-kalės parodė savo fanatizmą: iš-bėgė ir gaves barškino blekėmis, viedrais ir skauradomis. Klykė ir staugė visokiais balsais. O va-zinuojančiai karietose palydovai, atsimokėdami "orkestrui" špy-gas rodė.

Amerikiečiai stebėjosi gatvine komedija ir klausinėjo, kuom jiems prasikalto tas velionis, kad laike jo laidotuvių keliama toks lermas.

Apie numirusius reikia kalbėti gerai, arba nieko nekaltinti. Kaip ten nebūt, bet kėlusios lermą tamsios fanatikės, visgi vertos pa-veikimo.

..Žinių Rinkėjas.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Geri sumanymai. —Rugpjūčio 10 d. įvyko čionykščių lietuvių draugijų atstovų susirinkimas, kuriame tapo nutarta suorgani-zuoti pažangesnį šio miesto draugijų sąryšį. Tam tikslui jau išrinkta iš kelių draugijų val-dyba ir pavadinta Rochesterio Lietuvių Taryba. Jos užduoti-mi bus: risti bendrą darbą Rochesterio lietuvių draugijas ir kuopas; dalyvauti viešame šio miesto gyvenimo judėjime; in-formuoti amerikų spaudą apie lietuvių ir t. t.

Šiame susirinkime tapo priim-ta p. J. J. Žiliaus rezoliucija,

išdėstanti kariaujančiųjų valsty-bių atsinešimą linkui Lietuvos. Rezoliucija tapo paskelbta vie-tos spaudoje. Anglų laikraščiai link to atsinešė gana gražiai, tik "D. C." nesuprato, kas tai yra lietuviai.

Nedėlioje, rugpjūčio 19 d. A. L. T. Sandaros 21 kp. renkia puikų pikniką Seneca parke Rifle Range, kur grieš lietuvių kančių benas. Pusė pelno eis Lietuvos Nepriugulmybės Fon-dan. Piknike laukiama daugybės svečių. Kviečiama dalyva-uoti visos lietuvių ir lietuvių. Svečias.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Pavergtųjų slavų tautų mani-festacija ir lietuvių.—Čionykštės čekų organizacijos atsiėmė ir visas čia esančias pavergtųjų slavų tautų organizacijas, idant rugsėjo 2 d. surengti didelę manifestaciją ir pagaminti re-zoliuciją, kas parodytų, kad pa-vergtojos slavų giminės tautos trokšta pilnos nepriugulmybės.

Dalyvauti toje manifestacio-je tapo užkviesti ir lietuviai.

Prie to uoliai ruošiasi vietos lenkai ir jie yra pasirengę pas-kelbt savo žodį, kad Lenkija yra pribrendusi pati save valdy-ti ir kad trokšta pilnos nepriugul-mybės.

Kol kas So. Omahos lietuvių tarpe nesimato jokio ruošimosi prie to svarbaus reikalo. Nors lietuvių tauta ne slaviška, bet turinti atskirą savo kilmę, kalbą, visgi dalyvauti būtų neprošali. Dabar atėjo valanda, kuomet mums reikia stengties reikalauti, ir atsiimti išplėstą iš mūsų liuosybę ir visa tai, ką musų tautos žmonės šventai garbina.

Mēs lietuviai turime pilną tei-sę skelbti pasauliui savo reika-lavimus, nes musų tautos sunys lieja kraują karės laukuose drauge su kitų tautų žmonėmis: Daug yra tautų mažesnių už lie-tuvių tautą, kurios yra liuosos nuo pavergimo, tik mēs lietu-viai vargstame po svetimu jun-gu.

Visos So. Omahos lietuvių draugijos laikykime savo susi-rinkimus atskirai ir bendrai ir stengkimės paskelbti pasauliui savo balsą, kad ir musų tautą trokšta liuosybės.

Sukruskit broliai lietuviai vi-sose kolonijose išėjioje, nes žinote, kad musų tėvynė krau-juose paplūkus, o musų tėvai ir broliai jau badu baigia mirti.

Inkime pavyzdį iš musų bro-lių tremtinių veikimo Rusijoje.

"Lietuvos" Koresp:

IŠ FICHBURG, MASS.

Piknikas.—Rugpjūčio 5 d. Šv. K. L. K. Draugystė surengė puikų pikniką: Žmonių atsilan-

kė nedaugiausia, bet visi gražiai linksminosi. Pelno draugystei liks apie \$5.00.

Nors tuluose laikraščiuose pa-sirodė korespondencijos, kad mi-nima draugystė jau mirus, bet tas yra netiesa: Ši draugystė įkorporuota, turi čarterį ir, kad ir vasaros laiku, ši tā veikia.

Draugystės Narys.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PENNA.

Puikus išvažiavimas. Aukos L. N. Fondan: Rugpj. 5 d. vie-tinė SLA. kuopa turėjo puikų išvažiavimą į girias, kuriame, apart kuopos narių, dalyvavo svečiai ir iš toliaus: St. Gegužis—SLA. prezidentas, iš Maha-noy, City. P. p. J. ir A. Pacen-tai, iš Pottsville; p. J. Birbilas iš St. Clair. Viso dalyvavo apie 120 žmonių. Visi pavyzdinčiai linksminosi ir dainavo, o p. Ge-gužis kalbėjo apie SLA: reikalus ir apie politiską Lietuvos padė-jimą. Po prakaibų fotografas J. Birbilas visą būrelį nufoto-grafavo: Po tam p. p. S. Bu-lota ir A. Jakaitis rinko aukas įskvojimui Lietuvos nepriugul-mybės. Surinkta \$22.30 ku-ruios kuopos sekretorius S. Bu-lota pasiuntė L. N. Fondan. Garbė atkavusiems.

PI.

Zinios Zinelės.

Glasgow, Scotland.

— "Išėjusių Draugas" 30 no. paduoda jau 78 lietuvių vardus savo valia įstočius Didž. Brita-nijos armijon. Didžiama jų pažy-mėla jau išveštais Francijon.

Washington, D. C.

— Belta Lockwood, pirmutinė moteris advokatas Amerikoje ir pirmutinė kovotoja už lygias mo-terų su vyrais teises, šiomis die-nomis numirė Washington. Mir-dama ji pasakė: "Mano troški-mas išsipildė — nors prieš mir-siant išvydau moterį Amerikos kongrese. Esu tikra, kad mote-ris greit turės lygias teises su vyrais visame pasaulyje."

Westville, Ill.

— Rugpjūčio 5 d., laike mau-dymosi išvažiavusiam į paupius jaunimui, pradėjo skėsti Fran-ciška Rimkienė, 25 m. amžiaus moteris. Ją puolėsi gelbėti Jo-nas Šimkus, 27 metų vaikinai, bet abudu prigėrė.

Rimkienė paliko vyrą ir du kudikius dideliame nuliudime.

Canaan, Me.

— Airis Ch. Dickey su pačia džiaugiasi, kad juos Dievas ap-dovanojo tokia skaitlinga šėimy-nėle. Jiems Dievas jau atsiun-tė dvidešimtis trečių kudikių.

New York, N. Y.

— Tulas jaunas vyras, pasi-vadinęs save rusų, parašė laiską kariskai šios šalies valdžiai, iš-reikšdamas norą stoti armijon liuosnoriu, bet su tom sąlygom, jog ji Dėdė Samas užtikrins, kad pasibaigus karci jis gaus iš valdžios \$15,000 paskolos, uždė-jimui pelningo biznio.

Tuscon, Ariz.

— Pačto klerkas W. D. Coak-ley paglemžė siunciamus į Los Angeles dešimtį tukstančių do-larių ir dingo. Policija įjėško vagies.

Berriso, Argentina.

— Lietuvių draugija "Varg-dienis" surengė spektaklį: Sce-noje pastatė du veikalus: "Vidu-šis Klebonijos" ir "Kaip kas iš-mano, taip save gavo." Loši-mas pavyko neblogai, tik gaila, kad mažai lietuvių į rimtą spe-ktaklį atsilankė. Aukų surinkta 46 p. 10c, tik vieton badaujan-tiems karės lauke žmonėms pi-nigai paskirta "revoliucijos" tik-slams.

Montello, Mass.

— Liudvis Vaitkaitė, Kauno gub., Milvidžių sodžiaus, atva-žiavusi Amerikon 1914 m., da-bar turinti 21 metų amžiaus, lie-pos 8 d. 1917 m. parašė čia gy-

venančiam savo broliui laiską, amžinai atsisveikindama j., sa-vo giminės ir pažįstamus ir už-rašydama savo mažytį turtą ir knygas giminėms, o jeigu gimi-nės nenorės—išdalinti biedniems. L. Vaitkaitė išsilavinus mergi-na ir dalyvavo lietuvių scenoje Rochesteryje N. Y. ir kitur. Amžino atsisveikinimo laiske ji rašo, kad ji nusizudysianti taip, kad jos kuno niekas nesuras. Priežastis nusizudymo—žuvinas jos tėvų karėje ir nusizudymas Prano Urbono, kurį ji mylėjo.

Gary, Ind.

— Juozas Janavičius vedė p-č. Ursulę Pažerutę. Laikė vestu-vių nukentėjusiems nuo karės lietuviams suaukauta \$15.70c.

New York, N. Y.

— Į čia pribuvo iš Rusijos ne-labai tolimas Nikolajaus Roma-novo giminaitis. Jis save skaito čystos markės socialistu.

Athol, Mass.

— Rugpjūčio 2 d. traukinys suvažinėjo ponį T. Mockeviče-nę. Vėlionė paliko keturis su-nus, iš kurių 2 jau vedę, ir vieną dukterį, ištekejusią už p. P. Bu-zevičiaus.

Rockford, Ill.

— S. L. R-K A. 137 kuopos kasieriaus su kuopos izdu dar nesuranda. Paprastai daug tru-belių tų "šlyrių" katalikų or-ganizacijose, kur kunigai bosau-ja.

Galicioje.

— Ties Dunojaus upe karės lauke žuvo Jonas Urbonas, pa-einantis iš Kauno gub., Blidakių sodžiaus. Vėlionis labai mylėjo savo tėvynę ir platino apšvieti kaimiečių tarpe. Sugrįžusieji iš ištremimo kaimiečiai pasiges dar vieno veikalaus savo tautos draugo.

Maskva.

— Lietuvių artistų bendrovės iniciatyva tapo įsteigtas nuolat-inis teatras. Buvo planuojama įsteigti valstijinį arba privatinį, bet, kadangi jie daugiausia tar-nauja "aukso versniui" tat įsteig-ta visuomeninis teatras. Reži-sierius A. Sutkus.

Petrapolis.

— T. Leonas išstojo iš kadetų partijos. Išstodamas kadetų centro komitetui jis parąšė: Liaudies laisvės partijos cen-tru komitetui. Kadangi aštuntame tautos laisvės partijos suvažia-vime paaiškėjo negatyvus parti-jos atsinešimas prie lietuvių sie-dovanojo tokia skaitlinga šėimy-nėle. Jiems Dievas jau atsiun-tė dvidešimtis trečių kudikių.

Prieš pat karę Suvalkų gu-bernijoje buvo 325 pradedamo-sios valdžios mokyklos su 356 mokytojais. Apie 70 lietuvių mokytojų dabar tarnauja rusų kariuomenėje ir keliolika jau žuvo. Kiti gyvena Rusijoje. Iš Kauno gubernijos išbėgusių Ru-sijos lietuvių mokytojų yra 77.

New York, N. Y.

— Doktorui A. Grinburgui įkando uodas. Jis pradaskė pa-tinusia vietą. Užsnuodijo krau-jas ir daktaras numirė.

Brooklyn, N. Y.

— Rugpjūčio 4 d. čia tapo suareštuotas už prakalbą gatvė-jė aidoblistų kalbėtoja L. Grik-štas. Suareštuotas ir kitas kal-bėtojas H. Nemser. Teismas juos nuteisė 6 mėnesiams kėlė-jimo ir \$300.00 baudmės. Nu-teistieji apeliuoja.

Siuox City, Iowa.

— Kunigas M. Cibulskis, ku-ris tris metai tam atgal atvaži-avo iš Šveicarijos, taip susiverži-no su savo parapijonais, kad turėjo prasišalint. Kunigas Ci-bulskis prašo vyskupo Garriga-no, kad jam būtų kita vietą. Girdi, parapijonai kėsina-si į jo gyvybę.

CARA SIUNCIA SIBERIJON.

Petrogradas, rugpjūčio 15 d. Pusiau-oficialė Rusijos žinių agentūra pranešė šiandien, kad Nikolajus Romanovas, buvęs caras, ir jo šeima tapo šiandien praeiti iš palociaus Carskame Sele ir kad pranešama, buvę juos veža į Tobolską, Siberijoj.

Apžvalga.

Gandai.—Vos spėjome gauti žinią apie kun. Dr. Viskanto iš Šveicarijos „Isdaviškis darbus“, štai p. K. Šliupas per „Tėvynę“ pakelia kalbas, buvęs Amerikoje tarp lietuvių esą žmonių, kurie yra arba kitų viešpatijų agentai, arba dirba kitų viešpatijų naudai, o Lietuvos nenaudai.

Pas K. Šliupą tvirtina, kad tarp Amerikos lietuvių esą vienas agentas, kuris turi priėjimą prie nekurių lietuvių redakcijų ir kuris būk stengiasi „paprkti“ nekurius mūsų veikėjus, kad jie dirbtų naudai tulos viešpatijos (menamai, naudai Anglijos); tas darbas esą toks, kad nebūtų agituoja už Lietuvos nepriegulmybę. Taisi agentas būk mėginęs nekurius lietuvių veikėjus išsiųsti Europon tuom pačiu tikslu, o vienas panašus veikėjas būk jau net išvažiavęs.

Toki yra, trumpai suglaudus, gandai, ir jie pradeda mūsų laikraščioje ir tarp žmonių sparčiai platintis ir visokius spėjiojimus gimdyti.

Ši-ta apie tą menamą agentą ir apie jo menamus „paprki-mus“ teko ir mums privatiškai girdėti. Visas šitas klausimas yra, kaip sakoma, dabar tyrinėjamas New Yorke.

Tikro dalykų stovio mes nežinome ir todėl, suprantama, apie tai nenorėtume pirm laiko ir neturėdami tikrų prirodymų, ištarti griežtai ir galutinę nuomonę. Iš to, ką mes apie tai žinome, dalykas atrodo štai kam:

Tulas asmuo, kurio pravedė mes kol kas neskaityme reikalingų garsinti, prasidėjus revoliucijai Rusijoje, yra kalbėjęs keletą žymiesnių Amerikos lietuvių važiuoti Rusijon. Tikslu tokio važinėjimo, kiek mes sužinojome, buvo ne papirkimas dirbti Lietuvos nenaudai, neigti agituoti prieš Lietuvos nepriegulmybę, bet gelbėti Rusijoj įvykusią revoliuciją nuo anarchyjos.

Kuomet pat pradėjo revoliucijos anarchizmas ir karštagalviai socialistai (Lenino pasekėjai) pradėjo plaukti Rusijon tukstantais, kad anot jų pradėti „tikrą“ revoliuciją ir kada jie užsimanė nuverti naująją rusų valdžią, tai buv Amerikoje ir Anglijoje tapo sumanyta, kad vertėtų į Rusiją pasiųsti daugiausiai žmonių, kurie užkirstų kelią pragaištingai anarchizmui ir Leninistų agitacijai, aiškintų Rusijos žmonėms jų agitacijos pavojingumą ir t. t.

Reikalingos kelionės lėšos ir užlaikymas tokių žmonių, kaip girdėjome, turėjo būti apmokamas iš tam tikro fondo. Ar tas fondas tapo sutvertas tam tikrų draugijų, ar abelnai talkininkų, —to mums neteko tikrai patirti.

Tiek mes apie tai esame girdę ir tiek žinome. Jeigu daugiausiai nieko tame nėra, tai mums rodo, kad nieko „nelegališko“, neigti nieko peiktino tame dar nėra. Jeigu galėjo išvažiuoti ir atviros agitacijos darbą vydyti visoki anarchizmai, leninistai ir daugybė kitokių trukšmadarių, kurie, be abejonės, galėtų Rusiją nuvaryti prapultin, tai sunku būtų suprasti, kodėl priešingos jiems agitacijos tikslu negalėtų važiuoti tie, kurie trokštų, kad Rusijos revoliucija greičiau susitvarkytų ir užkirstų kelią ne tik tai tokiai anarchijai, bet ir grįžimui carizmo, kuris, be abejonės, iš tokios anarchijos pasi-naudotų.

Mums rodo, kad su tuom nebuvo ir nėra jokio reikalo slėptis, nes slėpimas tikrai pagimdo bereikalingus nužinėjimus ir spėjiojimus.

Be šio kitos vėl pusės, jeigu būtų mėginta nukreipti lietuvių politikos nuomonę prieš Lietuvos nepriegulmybę, arba abelnai varyti apmokamą „tikrą“ vidurinę lietuvių politiką tai tas būtų vėl visai kitas dalykas.

Tas būtų papirkimas ir pasidavimas. Apie tai vienok mums neteko nieko girdėti.

Perspėjimas buvo teisingas. Pora socialistų laikraščių prikašioja mums ir savotišku būdu prie mūsų kabinėjasi už tai, kad kaip laikie registracijos, taip ir laikie „drafto“ mes perspėjome lietuvių, kad jie neklausytų socialistų agitacijos, o teisingai išpildytų tai, ką įstatymai liepia kiekvienam piliečiui pildyti.

Socialistų laikraščiai skelbė, kad esą socialistai bus paliausoti nuo kareiviavimo, jeigu jie užsirašys, kaip „conscientious objectors“ (sąžiningi karės priešai). Tuomi jie prisiviliojo apie keletą šimtų naujų narių savo Sąjungon. Mės pasakėme, kad toks jų tvirtinimas yra melas ir kad tie, kurie jų klausys, gal susilaukti ne paliausavimo, bet nesmagumų.

Ir mūsų tvirtinimas išsipildė. Žmonės galejo užsimokėti po \$3.00 į Socialistų Sąjungą; Sąjunga galėjo įgyti per tai keletą šimtų doliarų (jau pusėtinai reikalingų), bet tas visai nepaliosavo jų žmonių, kurie tokiems pranešimams tikėjo. Atpenc, nekuriu jų jau sėdi kalėjimuose, kiti yra po teismu, o kitiems grėsia karško teismo pavojus.

Štai laikraščiai pamini, kad tulas „draugas“ A. Krasnickis iš Bristol, Conn., atsisakiusis registruotis, yra uteistas ant 6 mėnesių kalėjimo; V. Zandricks iš Waterbury, Conn., ant 2 mėnesių kalėjimo; Stasys Milčius, socialistas, iš Bricketon, Mass., pamėgino atsisakyti, kaip „Conscientious objector“ ir jam prigrasino karišku teismu; „Craugas“ Grikstas tapo suareštuotas Brooklyne už kirstančias prakalbas gatvėje.

Iš Rockfordo, sakoma, apie 20 lietuvių sėdi kalėjime.

Taigi dabar klausimas: kurie laikraščiai geriausiai lietuviams pasitarnavo? Ar tie, kurie visokeriopais būdais kurstė ir kursto prieš pasipriešinimo ir nuvarė per tai žmones į kalėjimus, ar tie kurie kurie iškalno aiškino žmonėms jų pareigas ir perspėjo juos nuo grėsiančios bėdos.

Mės suprantame, kad mūsų draugai socialistai yra priešingi kareiviams, ir prieš savo draugus vokiškus socialistus, kurie kaimynams—rusams, lenkams ir vokiečiams,—varyti kuodidžiausią agitaciją, papirkimus ir intrigas tarp lietuvių? Juk kiekvienas jų geistų turėti lietuvių savo pusę.

Toks dalykų stovis dar minkštai, politikoj nepatyrusiai lietuvių tautai gali gręsti tiesiog susiskaldymą į dalis, o tokio susiskaldymo pasekmės būtų liudnos—lietuvių vėl likty kaimynių tautų vergais.

Visais atžvilgiais žiūrint, reikalavimas Lietuvos nepriegulmybę yra daug geresnis, daug aiškesnis ir daug tikslesnis negu neaiškus, pusiau miglotas, nedabigtas apsisprendimo principas.

Nepriegulmybės principas yra panašus į nusistovėjusį, išsiformavusį ir tyrą vėną; kuomet „apsisprendimo“ principas yra dar tik rugštas fermentacijos stovyje: iš jos gal išeiti geras vėnas, bet gali išeiti ir paprastas actas—tas priklausys nuo to, kaip ji fermentuosis.

Fermentacija yra žingeidus dalykas mokslo srytyje, bet politikoje ji gali būti kardas abiem pusėm asmenuotas.

Ir štai delei šitų viršminėtų priežasčių mės esame palinkę manyti, kad aiškus ir griežtas nepriegulmybės reikalavimas prie dabartinių poliškų aplinkybių yra geresnis negu vien tik „apsisprendimo“ reikalavimas. Pirmas veda lietuvių iki pačiam galutiniam tikslui, antras—į geriausiam atvejį—rodo kelią tik iki pusiaukelio.

Iš laikraščių. Girdime, kad „Dirvos“ redaktorius, p. V. S. Jolubynas, pasitraukė nuo minėto laikraščio redagavimo. „Dirva“ būk patekusi po klebono „Vyčių“ sparnu.

pastatyti ir visam pasauliui ap-reikšti.

Kita gi pusė—apsisprendimo šalininkai,—mena, kad apskelbtas Lietuvos nepriegulmybės principas, tuomi būtų įžeista Rusijos revoliucijos demokratija, kuri nepri-taria Rusijos skaldymuisi.

Apsisprendimo formula tapo nukalta Rusijos revoliucionierių ir todėl nedyvai, kad visi revoliucionieriai gaivalai, kad ir svetimų tautų, yra po tos formulos įtekme. Apart to jie matomai tikisi, kad Lietuvos ateitis pilnai priklausys nuo Rusijos revoliucijinės demokratijos.

Visai neabejodami apie apsisprendimo šalininkų gerus norus, mės vienok esame palinkę manyti, kad reikalavimas pilnos nepriegulmybės Lietuvai yra daug geresnis ir nuoseklesnis budas. Viena, Lietuvos likimas visai nepriklausys vien tik nuo Rusijos revoliucijinės demokratijos, bet turėtų būti išristas tarptautinio taikos kongreso. Lietuviams yra ytin svarbu, kad būtų taip, o ne kitaip.

Reikalavimas nuo kongreso tik apsisprendimo teisės, nesuteikia nei kongresui, nei pasauliui nei mažiausio supratimo apie tai, kuom Lietuva nori būti. Gi ji nutars būti nepriegulminga, o gal užsiganedys tolimesniu vergavimu, arba pusiau vergavimu kuriam nors iš kaimynų.

Taigi toks apsisprendimo reikalavimas, noroms nenoroms, pagimdytų ir kongrese ir visam pasaulij manytą, kad ji dar, matomai, tikrai nežino, ko ji nori ir kuom ji nori būti.

Išvada iš to būtų tik viena: reikšti, kad tauta dar nėra pilnai politiškai pribrendusi ir kad yra abejonių kaslink jos aspiracijai.

Sutverimas tokios nuomonės būtų neišvengiamas, o tas jokiū būdu negalėtų lietuviams išeiti ant naudos.

Antra. Sakysiu taikos kongresas suteikia apsisprendimo teisę Lietuvai. Tai klausimas—Kokios ryšio? Ir kur Lietuva turėtų būti iki tas apsisprendimas įvyks? Dalis jos yra po vokiečių, dalis prie Rusijos, dar kita dalis gal pateks naujai nustatytai Lenkijai, kuri reikalauja ir gausi apsisprendimą, bet nepriegulmybę. Ar kongresas turėtų sėdėti ir laukti, kol Lietuva balsavimu neapspres, kuom ji nori būti?

Europos politiškas žemlapis, vadinasi, negali būti galutinai nustatytas, kol visi tie apsisprendimai nebus užbaigti.

Pagalios gi „davius teisę“ apsispręsti lietuviams, ar mės galime pamiršti tai, kad tuomi būtų duota didžiausia proga mūsų trims kaimynams—rusams, lenkams ir vokiečiams,—varyti kuodidžiausią agitaciją, papirkimus ir intrigas tarp lietuvių? Juk kiekvienas jų geistų turėti lietuvių savo pusę.

Toks dalykų stovis dar minkštai, politikoj nepatyrusiai lietuvių tautai gali gręsti tiesiog susiskaldymą į dalis, o tokio susiskaldymo pasekmės būtų liudnos—lietuvių vėl likty kaimynių tautų vergais.

Visais atžvilgiais žiūrint, reikalavimas Lietuvos nepriegulmybę yra daug geresnis, daug aiškesnis ir daug tikslesnis negu neaiškus, pusiau miglotas, nedabigtas apsisprendimo principas.

Nepriegulmybės principas yra panašus į nusistovėjusį, išsiformavusį ir tyrą vėną; kuomet „apsisprendimo“ principas yra dar tik rugštas fermentacijos stovyje: iš jos gal išeiti geras vėnas, bet gali išeiti ir paprastas actas—tas priklausys nuo to, kaip ji fermentuosis.

Fermentacija yra žingeidus dalykas mokslo srytyje, bet politikoje ji gali būti kardas abiem pusėm asmenuotas.

Ir štai delei šitų viršminėtų priežasčių mės esame palinkę manyti, kad aiškus ir griežtas nepriegulmybės reikalavimas prie dabartinių poliškų aplinkybių yra geresnis negu vien tik „apsisprendimo“ reikalavimas. Pirmas veda lietuvių iki pačiam galutiniam tikslui, antras—į geriausiam atvejį—rodo kelią tik iki pusiaukelio.

Iš laikraščių. Girdime, kad „Dirvos“ redaktorius, p. V. S. Jolubynas, pasitraukė nuo minėto laikraščio redagavimo. „Dirva“ būk patekusi po klebono „Vyčių“ sparnu.

Ką Vokiečiai žadą Lietuvai.

Buvusis „Ateities“ redaktorius, A. Rimka, neseniai išvažiavęs Europon, praneša New Yorko sekancijai:

„Iš gana autoritetingų šaltinių sužinojau, kad vokiečiai (vaidžia ir liberalai) nori iš Lietuvos padaryti neutralę valstybę tokiomis teisėmis, kaip Luxemburgas (t. y. su muitais išvien su Vokietija), prijungiant ir Prūsų Lietuvą. Lietuvoje vokiečių valdžia

jau leido sudaryti tam tikrą TAUTOS PASITIKĖJIMO TARYBĄ. Tikimasi, kad karės ir vidurinės politikos aplinkybių spiriama vokiečių valdžia ateityje Lietuvoje švelniau elgsis. Bet vargas tuo tarpu didelis, ypačiai miestelių ir miestų vaikų permažai maisto turi.

„Apie pusę liepos mėnesio Stockholme žada būti visų lietuvių konferencija.“

Vokiečių Paslaptas Rengimasis.

Neseniai telegramos pranešė, kad Rymė surasta paslaptas tunelis (urvas po žeme), kuris jungė vokiečių ambasadą Ryme su vienu hoteliu, kurio savininku buvo vokiečys. Tikslas aiškus: tunelis padirbtas tam, kad vosoki šnipai, paslapti agentai ir t. t. apsisloję neva privatiskame hotelij, galėtų niekieno nepatėmyti susinestį su vokiečių ambada. Kitais žodžiais tariant, vokiškoji ambasada buvo šnipų lizdu. (Bet sakoma, kad ne teisybė. Red.)

Kitas pavyzdys. Kaizeris nusipirko puikų palatį ant Korfu salos netoli Grekijos pakrančių. Ten jie praleisdavo savo vakacijas. Dabar surado, kad iš palociaus pravaista ligi dūda į jures, kurią submarinai gaudavo kerosiną iš rezervuarų ant Korfu salos. Kitais žodžiais, kaizerio jau nuo senai buvo įrengta paslaptas stotis submarinams.

Pereitame numerje buvo aprašyta Axelio Bjornseno pasakojimas apie tai, kaip vokiečių valdžia nepasidrovėjo nužudyti didelį savo išradėją Dr. Dieselį, kad jo išradimai nepatektų kitoms viešpatijoms. Šiame numerje paskaitysim, kaip vokiečiai dar prieš karę rengėsi padaryti submarinams stotis ant jurių dugno aplink Anglijos pakraščius.

Naujas submarinas. Keletą mėnesių, pilnus metus prieš karę—pasakojo Axel Bjornsen,—aš gavau pirmą prągą su apsipazinti su povandeniniu laivu, kurio užduotim yra traukti kitą laivą. Šitas laivas turėjo milžiniškai stiprius elektrinius motorus, nes jo užduotim buvo plaukti tik po vandeniu, niekad nepasirodžius paviršien.

Kapitonu šito laivo buvo taps Steibrink; jo pagalbininku buvo Axel Bjornsen, o vieton ju dirbti buvo vyrai, nutėsti katoronys—rusams, lenkams ir vokiečiams,—varyti kuodidžiausią agitaciją, papirkimus ir intrigas tarp lietuvių? Juk kiekvienas jų geistų turėti lietuvių savo pusę.

Toks dalykų stovis dar minkštai, politikoj nepatyrusiai lietuvių tautai gali gręsti tiesiog susiskaldymą į dalis, o tokio susiskaldymo pasekmės būtų liudnos—lietuvių vėl likty kaimynių tautų vergais.

Visais atžvilgiais žiūrint, reikalavimas Lietuvos nepriegulmybę yra daug geresnis, daug aiškesnis ir daug tikslesnis negu neaiškus, pusiau miglotas, nedabigtas apsisprendimo principas.

Nepriegulmybės principas yra panašus į nusistovėjusį, išsiformavusį ir tyrą vėną; kuomet „apsisprendimo“ principas yra dar tik rugštas fermentacijos stovyje: iš jos gal išeiti geras vėnas, bet gali išeiti ir paprastas actas—tas priklausys nuo to, kaip ji fermentuosis.

Fermentacija yra žingeidus dalykas mokslo srytyje, bet politikoje ji gali būti kardas abiem pusėm asmenuotas.

Ir štai delei šitų viršminėtų priežasčių mės esame palinkę manyti, kad aiškus ir griežtas nepriegulmybės reikalavimas prie dabartinių poliškų aplinkybių yra geresnis negu vien tik „apsisprendimo“ reikalavimas. Pirmas veda lietuvių iki pačiam galutiniam tikslui, antras—į geriausiam atvejį—rodo kelią tik iki pusiaukelio.

ty dugno tik vieną tokią kerosino sankrovą.

—Tas darbas eina perlėtai ir perpavojingas,—skundėsi supykęs Steibrink.—Diena (suprask, karės diena) ateis, o mės nebusime prie jos prisirengę. Turime ką nors kito išgalvoti.

Ir ištiko sukrauti kerosininių bakų jurių dugno sankrovę buvo beveik negalima sulgytų plianų, kokius mės tuomet mėginome. Nei šeštoj dalytį tų vietų, kurias Steibrink paženkino ant savo žemlapi, negalima buvo padaryti tų sankrovų.

Laikė traukimo, mės pražudėm taip daug bakų ir sugaišinome tiek daug laiko, kad pagalios prieštų visus tuos plianus mesti šalin, ir darbas buvo pertrauktas. Kodel iš pradžių submarinai buvo nepasekmingi.

Viršminėtas nepasekimas padarė pusėtiną įtekę ant dabartinės karės. Jūs atmenate, kad pirmą submarinų kampaniją vokiečiams visai nenusisekė, nes angliai išgaudė didesnę dalį vokiškų submarinų, kuomet jie išplaukdavo, arba grįždavo iš savo vietų.

Tuomet admiralas von Tirpitz, kuomet laivyno ministeris, tapo atstatytas,—mat vokiški submarinai neatsiekė to, ko vokiečių valdžia nuo jų tikėjosi ir von Tirpitz turėjo už tai savo urėdo nustojimą užmokėti.

Vokiečiai, matomai, mėgino ir kitokius būdus, bet, turbūt, lygiai nepasekmingai.

—Man išrodo,—sakė man sykį Steibrink,—kad tik išleidimas labai didelės sumos pinigų galės pasekmingai išristi šitą klausimą. Kuomet mės turėsime daug submarinų—taip didelių ir galingų, kaip kad tas submarinas, kurį mudu anuomet išmėginome—tuomet mės galėsime išsiųsti juos burtiais taip, kad nekuriu submarinai vėž tik kerosiną kitiems submarinams, kurie ves karę.

—Sakysim, pavyzdžiui, kad bursys šešių submarinų turės vieną greitą submariną tėjimui priešo, o du kitų submarinų apginkluotų torpėdomis ir kanuolėmis. Tuomet tie trys submarinai gali vežti tik kerosiną pirmiesiems trims submarinams. Šitie „aruodinai“ submarinai su kerosinu nereikalauja daug plaukiooti, bet didesnę dalį laiko gali gulėti ant jurių dugno taip, kad patįs neiškovotų daug kerosino. Toki „aruodinai“ submarinai su kerosinu gali plaukioti tik nuo vienos stoties iki kitos. Pirmieji gi submarinai, kurie ves tikrą kovą su priešu, gali susinesti su „aruodiniais“ submarinais su pagelba bevielinio telegrafo ir gali susitarti apie vietą ir laiką, kuomet kada jie turi susitikti.

Matomai, kad vokiečiai vėliau ir pradėjo tokį būdą vartoti. Sykį aš paklausiau Steibrinko, kiek submarinų Vokietija turi išviso, jeigu karė būtų tuojaus apskelbta. Jisai atsakė.

—Laivynas pripažįsta, kad yra 43 submarinai, o jų tarpe tik 12 yra tokių, kurie gali toli nuo krašto nuplaukti. Likusie gi submarinai yra menkniekiai po 200—400 tonų didumo ir gali būti vartojami tik takti uostų apgynimui.

—Tai neperdaugusiais,—patėmėjau aš Steibrinkui.

Jis nusiuko su ironija.

—Jeigu mės pastatysime šimtą—tarė jis,—tai Anglija mums atsakytų pastatymu tris syk tiek submarinų. Mės velijame turėti gatavus submarinų dalis ir masiną, ir sudėti jas krūvon tada, kada darbamosi mės įsteigėme ant ju-

—Tas ant 5-to pusl.)

—Carter in Philadelphia Press.

Kronprincas, Vokietijos sosto įpėdus, ir vadas vokiečių armijos Francuzijoje, negali pasigirti laimikiu. Jis omė Verduną ir gavo pakaušin; jis sturmuoja francuzas Champagne provincijoje ir taip pat jokios pergalės nepesė. Vienatinė pergalė, kokią jis įgijo buvo—Vokietijoje: kuomet žmonės reikalavo demokratiškos tvarkos įvedimo, jis nuslopino reichstago ir žmonių norus.

MARGUMYNAI.

ACIU.

Chicago, III.—Gerb. Redakcija:—Aš dažnai galvodavau, kokia yra priežastis, kad mūsų sriovės taip pjaunasi ir negali prievienybės prieiti, nors visi sakosi, kad jie vienybės nori. Aš jokiū būdu to suprasti negalėjau, ir daugelis to suprasti ir iki šiolie negali.

—Bet jusų straipsnis, kuriame jūs papasakojate kun. Kemšio veikimo istoriją nuo pat karės pradžios net iki dabar, man plačiai akis atidarė, nes jūs aiškiai faktais parodėte, kur randasi tai šaknis, iš kurios visas dilgelynas ant mūsų lietuviškos dirvos auga.

Kiek aš tėjimau, tai nei vienas laikraštis iki šiolie nebuvo taip aiškiai to nurodęs. Už tai jums aciu, nes jeigu mės norime apvalyti savo lietuvišką dirvą nuo dilgelynų, tai pirmiausiai turime žinoti, iš kur tos dilgėlės atsiranda. Kada visuomenė gerai žinos, kur yra šaknis paslėptos, tai lengviau bus puo jų ir apivalyti. Dar sykį aciu už gerą ir teisingą pamokinimą.

Lukšių Juozas.

NUSIPUDRAVO...

So. Boston, Mass. Gerb. Redakcija: atsimeinu, kaip anais metais jūs davėte gera lekcija tiems mūsų redaktoriams, kurie, prisikimę krepsius savo gazetų važinėdavo su prakalbomis, neva žmones mokindami, o ištikusių savo laikraštį pediavodami.

O ką jūs manote apie tokį dalyką?

Tik ką išėjus „Darbininko“ numeris—o „Darbininką“ redaguoja kunigas Fabijonas Kemšis—štai ką rašo apie savo kunigų susivaižinimą:

Visi žinome, kokią svarbią vietą mūsų tautos gyvenime užima mūsų gerbiamaoji dvasiški-jė. Tikėjimo ir doros dalykuose—mūsų mokytojai ir vada, tautos reikaluose—mūsų naudingiausieji veikėjai ir darbininkai—mūsų dvasiškieji šiandien yra vyriausiais judintojais ir tvarkytojais mūsų gyvenimo.

Jeigu bile koks žmogus pats apie save taip pasakotų, ar rasytų, tai kiekvienas pasakytų, kad jis yra tuščias pagirų puodas, nes kas pats save giria, tas ne daug yra vertas. Tai kodėl kunigo redakcija,—ir dar inteligentiška redakcija—neparaudusi turi taip save ir savo luomą girti?

Man rodos, kad tai turėtų būti gėda, o apart to ir žmonėse platiną savę pasigirimo paprotį.

Ar tas neisrodo papasai, kaip toji mergina, nusipucavusi pudrą visą savo veidą, giriasi prieš visą kaimą, koki ji graži esanti? Gal ir dabar jūs išskirtumet jam pamokslą.

Bostonietis.

Gresnio nepsakytume, negu jūs pasakėte. Tegul pasiskaito jussiskį.

Redakcija.

DELEI PASAUKTŲ KAREIVIŲ TURTO.

So. Seattle, Wash.—Gerb. Redakcija:—Meldžiu paaiškinti, kas bus su turto ir nuosavybe pasauktų į kariūnė. Aš nekalbu čia apie tuos, kurie yra vedę. Žinoma, jie paliktų savo nuosavybę savo šeimynoms. Bet kaip su tais, kurie yra nevedę ir neturi čia Amerikoje nei tėvų, nei brolių, o turi namą, lotą, pinigų bankoj, arba ką kitą? Ką jis turi tada su jais padaryti? Juk su savim nepasineši, išskiriant pinigų, o ir pinigų daug negalima nešies.

—Jei toks, palikęs pinigus bankoje, karėje žutų, tai kas būtų su jo pinigais? Ar galėtų tuos pinigus gauti jo giminės Lietuvoje nors po karės, ar ne?

„Lietuvos“ Skaitytojas.

Visi vyrai, kurie pateks karėn, išmintingai padarytų, jeigu prieš-eimant kariūnėn, padarytų savo testamentą (Last will and testament).

Testamente jūs galite paskirti visą savo turta—kaip judomą, taip ir nejudomą, tai yra pinigus, šerius, lotus, namus ir t. t.—kam jūs norite; arba galite išdalinti testamentu savo visą turta po kiek norite ir kam norite. Pasitarkius mirčiai, visas turtas eis taip, kaip nurodėte testamentu.

Jeigu kartais būtų užmuštas, o testamentą jis nepaliktų, tai visą jo turta būtų išdalintas, jo giminėms sulgt tam tikrų taisyklių, nurodytų Valstijos įstatymuose. Zuti turta negalės, jeigu giminės patįs atsisauktų, arba jeigu teismas juos galėtų surasti.

Geriau yra padaryti testamentą, ir paskirti jo išpildytoją (Executor) žmogų, kuriam jūs pilnai užsitikite.

Darant testamentą, patartina pasitarti su advokatu, kad testamentas būtų sutaisytas legališkoj formoj ir sulig reikavimui tos valstijos, kur gyvena darantis testamentą, arba kur randasi jo nejudomas turta.

Adv. B. K. Balutis.

LENINAS IR TROCKIS.

Chicago, III.—Gerb. Redakcija: ar Leninas ir Trockis, kuris dabar kelia anarchiją Rusijoje, yra rusai, ar kitos kokios tautos žmonės?

J. K.

Lenin yra rusas. Jo tikras vardas—pravardė yra Vladimir Uljanov. Trockis yra žydas. Jo tikra pravardė esanti Bronstein.

Redakcija.

NEMOKA ANGLISKAI—AR
IMS KARIUMENEN.

Starkweather, N. D. Gerb. Redakcija: Ar imsi dabar kariumenen tokius, kurie nemoka kiau, kurie angliskai nemoka. Metai atgal norėjau kariumenen pastoti. Mane kareivis užklausė, ar moku angliskai? Sakau, kad nemoku. Tai jis sakė, kad tokių neima. Kaip bus dabar?

E. T. P.

Istatymai dabar neparedo, kad nemokanti angliskos kalbos būtų palikuosiu nuo kareiviavimo. Todėl mes manome, kad imsi ir tokius.

Redakcija.

DELEI "LIETUVIŲ
DIENOS" KNYGOS.

New York, N. Y. Gerb. Redakcija: neužuolį žadama išleisti "Lietuvių Dienos" knyga. Joje būtų ne tik trumpas pastabas apie Lietuvį Dieną su autografu ir paveikslais mūsų visuomenės veikėjų ir literatų. Todel prašome maloningai kuogiėti šiai padaryti trumpas pastabas apie Lietuvį Dieną ir prisijusti Centro Komitetui New York. Ten pat priimama tai knygai prenumeratas \$1.00 p. V. K. Račkauskos vardu.

Prašau tai pagarsinti "Lietuvioje" ir savo bendradarbius paraginti prie to.

M. Šalčius.

TUSČIAI GYRĖSI, DABAR
PRASIVARDŽIUOJA.

Grand Rapids, Mich. Gerb. Redakcija:—Ir anoliską kantrybę turintis žmogus gali jos netekti pamatęs, kaip kunigų "Draugas" visuomet tik reikalauja savo biznį ir teisinga savuosius, nors jie būtų verti paėikimo. Chicago "Draugas" 164 numerioje vadina "šlykščiu darbu" teisinga parapijono aprašymą "Vije L.", nušviečiantį Grand Rapids aukų rinkimą badajantiems lietuviams popiežiaus paskirtoje dienoje.

Jeigu dėl "dvasiškių vadovų" apsilaidimo ir tam darbai pakankimo bažnyčiose nebuvo galimas rinkimas aukų badajantiems lietuviams, tai kunigas apie tai turėjo pranešti to miesto lietuvų draugijoms ir aukų rinkimas turėjo būti kaip nors kitaip suorganizuotas.

Grand Rapids kunigas apie tai visiškai nesirūpino. O kuomet nurodomas kunigų apsilaidimas ir rupinimasis tik savo asmeniskais reikalais, kunigų "Draugas" smerkia teisybę skelbėnčius žmones ir bando apginti prasižengusius kunigus.

Ko dabar verti tie "Draugo" tvirtinimai ir begaliniai rašymai, kad gegužės 20 d. t. y. popiežiaus paskirtoje dienoje esą bus surinkta daugiausia, negu buvo surinkta lapkričio 1 d. 1916 m. Rašė rašė, gyrėsi gyrėsi, o kuomet per dvasiškių kalte tapo atitraktas kėsnis duonos nuo badū mirstančių Lietuvos žmonių lūpų, kuomet dori žmonės nurdė dvasiškių chalatiskumą, "Draugas" emė smerkti teisybę kalbančius žmones.

O gal kas ir "pasidarbavo" popiežiaus kancelerijoje, bet juk yra žinoma, kad tą dieną t. y. gegužės 20 d. 1917 m., Rusijos lietuviai tikvijoje kolonijoje sudėjo tukstantis rublių savo badajantiems broliams: nemazai surinkta tą dieną Kanadoje ir kitur.

Neatleistiniai nusidėjo Amerikos lietuvų dvasiškių prieš badajantių viengėnčius, už prazišojimą paskirtos popiežiaus dienos.

Pasirodo, tik girties kunigai daug gali, bet nuveikt be tautininkų pagalbos nieko padarūs neįstengia. Gaila, kad kunigai taip bijo įsileisti laisvus tautiečius į savo organizacijas.

Aš čia tik norėjau pastebėti, kad klerikalų spauda, vieton tų čia girties ir kitus pravardžiuoti, verčiau pažvelgti į savo armijos darbus.

A. M. Virbalas

Vokiečių paslaptas rengimasis.

(Pasa nuo 4-to pusl.)

mums bus reikalinga. Mes rupinamės, kad turėti dukus ir jarduus greitai submarinų budavojimui, kada laikas ateis, o tuom tarpu mes juos naudojame komercijinių laivų statymui.

— O kaip greit galima būtų pastatyti submariną, jeigu ateitų laikas, kuomet jie būtų reikalingi?

— Mes galime padirbti keturis submarinus, įvairaus didumo, kiekvieną savaitę, nuo pirmos karės dienos; o į metus laiko galime pridinti ir įrengti mūsų dirbtuves, kad pastatysim po vieną submariną kas dieną. Po trijų karės metų mes turėsime turėti jūroje vieng tukstantį submarinų. Tokių submarinų skaitlius padaryti galė bily viespatijai, arba ir kelioms viespatijoms ir kruvą susidėjusioms, neišskiriant nei Anglijos.

Apart šitų submarinų, vokiečiai pastatė ir išnėgino dar vieną naują submariną, kuris plaukdamas po vandeniu, užstatydavo minas. Pirmas bandymas su tokiu submarinu atsibuvo lapkričio mėnesį 1913 metų. Bandymai nusisekė labai gerai: submarinas, niekieno nepatėmytas, gali išbarstyti 8 plaukiojančių minų.

Dar vienas triksas.

Dar vieną naują orasimanyją vokiečiai išbandė tuom pačiu lai-

ku. Štai koks tas triksas yra... Jie padirbo didelę miną, bet panašią į povandeninį laivą. Periskopas (netikras) yra uždetas ant štos minos taip pat, kaip ant tikro submarino. Mina yra pilna prieloduota sprogstančios medžiagos, — žodžiu tai yra milžiniška bomba, tik panaši į mažą submariną. Šią pekliską mašiną traukia už ilgos pūteninės varvės prisinčius submarinas. Mina taip nustatyta ir jos periskopas taip kerta vilnis, kad iš toliaus žiūrint, išrodo, jog tai tikras submarinas plaukia.

— Misteris anglikas — tarė man Steinbrink — greitai susipras, kad pasekmingiausias budas kovai su submariniais, — tai trenkti į juos ir perskelti submariną savo laivo priešakiu. Bet jeigu jis užkabins nors vieną šitų dedienų, tai jis daugias užpildinėti jau neturės progos. Šitoj minoj yra tiek sprogstančios medžiagos, kad užteks jos išsprogdimui ir skeveldras net ir didžiausio mūsų laivo. Matai, mano Axeli, mes apie viską iškalno apgalvojome.

Taigi kuomet rugpjūčio mėnesį 1914 metų Vokietija ištraukė savo kardą ir pradėjo dabartinę karę, ji jau buvo pilniausiai prisirengusi kaip ant sausumos, taip ir ant jūrų. Ji manė, kad taip prisirengusi, ji lengvai apsidirbs su savo priešais ir pavergs po savo kojų visą pasaulį.

Bet ji apsiriko. Pasaulis neturi noro ir nemano virsti po tautono kojomis.

RUSIJOS LIETUVIŲ
SEIMAS.

(Žiūr. pradžia)

ANTROJI SESIJA, GEGUŽĖS
28 DIENA.

S. Šilingas atidarydamas posėdį pranešė, jog reikės vėl pereiti prie neisrsto vakar klausimo dėl koalicinio prezidiumo. Viso iki 3 valandai yra išduota 205 atstovų lileitai, taigi kvorumui reikalinga 148 atstovai.

Kun. Česnys, Katalikų tautos sąjungos vardu pranešė, jog sąjunga protestuoja prieš kairiųjų užsispyrimą neduoti vietos prezidiume ir prieš seimo ardyką. Katalikų sąjunga pro duris nebegios darbo netrugdys, todėl atsisakė statyti į prezidiumą, savo kandidatus.

Nagevičius tarp kita ko primena kunigams, kad nereikia dabar griebtis eiti į prezidiumą, nes dabar revoliucijos metu jiems ne vieta, kur stovi raudona vėliava.

Avizonis atsakinėja į padarytus iš dešinės priekaitus kairiajam sparnui. Čia buvo, sako kalbėtojas, neseniai pasakytas protestas prieš tą poziciją, kurią vakar buvo užėmusi socialdemokratų frakcija. Socialdemokratai neina prieš varžymą keno nors asmens, neina prieš kitas politines faisves. Socialdemokratai eina kartais ir su kunigais, kuomet yra rishama bažnyčios klausimai. Dvasios kulturoje socialdemokratai vienybėje eiti negali.

Toliaus kalbėtojas nupasakojo keletą faktų apie kunigų veikimą Lietuvoje, nurodė, jog socialdemokratai negali eiti kartu su buvusiais ir busimais kromolos malšintojais.

Inešama pasiulymas apriboti kalbėtojų laiką lig 3 min. Seimas tai priima.

Taškumas pasakoja, jog važiuodamas į Seimą pro Karpatas, buvo manęs, kad ras Seime lietuvius. Maniau, kalbėjęs jis, kad jie visi bus susivieniję, kaip vienas žmogus. Čia radau partijas. Čia minima buvo zakristijonai ir kunigai, buvo pasakyta, kad minios neorganizuotos. Mes kareiviai, vargdami apkasuote, negalėjome patys suorganizuoti, nes nebuvo kada.

Kun. Krupavičius polemizuoja su kairiaisiais. Po mano sutana, sako jis, irgi yra pilietis. Socialistai nežino krikščionių demokratų platformos. Mes nuo kairiųjų skiriamės tik tikyba.

Zilevičaitė gina katalikus. Katalikų tautos sąjunga susideda ne iš vieno kunigo, bet ir iš ap žmonių ir moterų (balsai iš kairės: davatų). Prieš tokį elgimąsi mo-

terys turi čia protestuoti. Prašyčiau gerbti mus, kaip mes jus gerbiame.

D. T. S. Santara siulo į prezidiumą rinkti šitų partijų žmones: soc.-demokratų, soc.-liaudininkų, Santaros, Tautos Pažangos, Krikščionių demokratų ir bepartvių.

Sugintas socij. liaudininkų frakcijos vardu pranešė, kad laikysis tose pačiose pozicijose, t. y. stovės už tai, kad į prezidiumą įeity 4 partijos.

Smolskis nuo soc.-demokr. frakcijos pranešė, kad taip pat pasiliekanči vakarykščios dienos pozicijoje ir balsuosianti už 4 partijas. Kalbėtojas protestuoja prieš katalikų sąjungos daromus atstovams priekaitus, kad jie esą Seimą boikotuoja.

Endziulaitis užsiuola ant kairiojo sparno už tai, kad jis sakęs, jog katalikai esą revoliucijos priešiniai. Katalikai nėra principaliai priešiniai, sako kalbėtojas, revoliucijai, tik priešingi kruvinai revoliucijai. Musų partija padėjo kad ir tam pačiam socialdemokratui Smolskiui bėgti iš valdžios nagų.

Micuta sako, jog dešinieji pripažysta visiems pilietinėms tiesas. Socialistai visur nori užmauti ant kaklo savo virvutę, jie ne visiems pripažysta gyventi, dalyvauti gyvenime.

Salčius. Toms partijoms, kurios nedirbo Tautos Taryboje, neturi būti vieos ir prezidiume. Dešiniosios partijos turi katalikų spalvą, juk mes esame visi katalikai. Pas mus nekrikščionių nėra. Mes nenorime būti no klerikalų sparnu, norime būti demokratiški.

Buzinskas pranešė, kad Tautos Pažangos partija siulo į prezidiumą po vieną kandidatą nuo visų partijų.

Kundrotas stengiasi prirodyti, jog demokratiškiausias yra kairysis sparnas. Pas rusus, anot kalbėtojo, dešiniausi yra kadetai, dešinesni už juos nėra. Į Seimo prezidiumą tegalima rinkti kandidatus iš 4 dirbusių Tautos Taryboj partijų.

Rasikas (s.-d.) pataria dešiniems susitarti su Santara ir Tautos Pažangą ir eiti išvien. Toliau kalbėtojas nurodo, jog kareivis šiandien turi daugiau teisės vadintis piliečiu, o ne tie, kurie sėdi šiltose klebonijose.

Dėl prezidiumo sąstatos dar buvo kalbėjęs Marna, Ambrazaitis, kun. Vailokaitis, Oleka, kun. Andziulis. Jie maž-daug pakartojo arba pasakė tą pat, ką buvo

pasakę pirmieji kalbėtojai.

Pereina prie balsavimo. Marna nuo socij. liaudininkų pranešė, kad balsuos už 4 partijas, t. y. už s.-d. pasiulymą.

Už šitą pasiulymą balsavo 112 prieš — 128, susilaikė — 12. Toliau balsuojamas Santaros pasiulymas: į prezidiumą įeina socialdemokratų, soc.-liaudininkų, Santara, Tautos Pažangos, kr.-dem. ir bepartvių.

Už šitą pasiulymą buvo balsų 152, prieš — 110, susilaikė 9.

Tokiū būdu buvo priimta pasiulytinis pasiulymas.

Socialdemokratai ir socialistai liaudininkai pranešė, jog jie savo kandidatų į prezidiumą nestatysią ir laike balsavimo išeisią iš salės. Tą jie ir padarė.

Prieinama prie paties prezidiumo rinkimo.

Išėjus kairiajam sparnui iš salės, pasiliko dar 158 atstovai, kurie sudarė kvorumą, nes reikalinga jam mažiausia 148 atstovų.

Leonas siulo rinkti 4 žmones į prezidiumą ir 4 į sekretoriatą, po 2 žmogų nuo Santaros, Tautos Pažangos, Krikščionių demokratų ir bepartvių.

Pasiulymas priimtas. Nutarta balsuoti atvirai ir visus kartu.

Į prezidiumą pateko šie žmonės: Lisauskas nuo Santaros, Čepas nuo bepartvių, Bukontas nuo Tautos Pažangos, Endziulaitis nuo krikščionių demokratų.

Į sekretoriatą įėjo šie žmonės: Burba nuo Santaros, Buzinskas nuo Tautos Pažangos, Biržys nuo kr.-demokratų ir J. Šimoliunas nuo bepartvių.

Išrinkus prezidiumą, buvo padaryta pertrauka (nuo 5½ val. iki oval.).

Po pertraukos S. Šilingas pirmininkavimą atidavė į išrinkto prezidiumo rankas ir pasakė, kad pirmuoju pirmininku bus M. Čepas, antruoju — Lisauskas, 3-ju — Bukontas ir 4-ju — Endziulaitis.

Čepas, dėkodamas už išrinkimą į pirmą, pasiūlė išreikšti padėką Tautos Tarybos pirmininkui S. Šilingui.

Atstovai karštu denu plojimu išreikšė S. Šilingui padėką.

Skaitoma atstui Seimui pasiulykimai iš: Stockholm — Aukštutolis, Rinkos ir Seimius; d-ro Alekno, Pankausko, Samajausko ir Voronezo Moterų Kuopos Valdybos.

Pasirodžiusį estradoje žinomą Prūsų lietuvį veikėją Martyną Jankų, kuris senosios rusų valdžios buvo ištremtas į Rusijos rytus, Seimas karštu denu plojimu sveikino jį. Martynas Jankus sveikindamas Rusijos Lietuvos Seimą, užreikšė pilną viltį, kad Didžioji Lietuva išgelbės Mažąją Lietuvą ir sudarys stiprią vienatę. Prūsų lietuvų belaisvių vardu sveikino Seimą Z. Valaitis.

Pradedama svarstyti klausimas apie tai, ar Tautos Tarybos nariai ir jų pavaduotojai galima duoti Seime sprendžiamasai balsas.

Burba nuo Santaros frakcijos pranešė, jog ji balsuosianti už šitą pasiulymą.

Glemža soc.-d mokr. vardu pasakė, jog balsuosią prieš.

Marna nuo soc. liaudininkų pranešė, jog balsuos už balso davimą tarybos nariams, bet tik tai tiems, kurie Tautos Taryboje faktiškai dalyvavo, t. y. šitų keturių partijų: soc.-demokratų, soc.-liaudininkų, Santaros ir Tautos Pažangos.

Kun. Česnys Katalikų Sąjungos vardu išreikšia protestą prieš tai, kad esą neteisėtai buvo katalikai išmesti iš Tarybos.

Kun. Andziulis dar priduria, jog Romnų lietuviai Tautos Taryboj pripažysta vien tik Petrapilio Tautos tarybą.

Balsuojant pasirodė, jog didžiama balsų stovėjo už tai, kad duoti Tautos Tarybos nariams sprendžiamąjį balsą.

Toliaus pasiulyta buvo duoti sprendžiamąjį balsą pirmųjų trijų Dumų atstovams.

Leonas Santaros vardu pranešė, jog ji balsuosianti prieš šitą pasiulymą.

Smolskis pranešė, jog socialdemokratų frakcija nutarė neduoti sprendžiamoj balso buvusioms Dumos atstovams, nes jie neatstovavo plačioms minioms.

Surgintas prirodinėja, jog rinkimai į 2 arba 3 Dumą būtų kiek žmoniškesni, todėl socialistai liaudininkai pripažysta sprendžiamąjį balsą pirmųjų trijų Dumų atstovams.

Už šitą pasiulymą balsavo 113 prieš — 120, susilaikė 25.

Po to socialistų liaudininkų frakcija pranešė Seimui, jog jokios atsakomybės už Seimo darbus ir nutarimus nesima ant savęs. Svarbiausieji motyvai — didžiama Seimo atstovų esą buržuazų ir klerikalų gynėjai.

Atstovų mandatams patikrinti nutarta išrinkti tam tikra mandatų komisija, į kurią įeity po 3 žmones nuo kiekvienos frakcijos. Kadangi yra 7 frakcijos, tai išrinkta buvo 21 žmogus.

Užbaigiant šios dienos posėdį, Seimas nutarė dirbti kasdien iki 11 val. vakaro.

TREČIOJI SESIJA, GEGUŽĖS
29 DIENA.

Pirmininkas atidarydamas 12 val. posėdį, pranešė, jog suvažiavo 300 atstovų.

Vienas sekretorių, butent Burba, perskaitė vakarykščios dienos posėdžio protokolą. Su kaikuromis pataisomis protokolą buvo priimtas.

M. Ičas siulo Seimui išrinkti vadinaimąjį presos komisiją, kuri būtų reikalinga tam, kad mūsų balsas būtų ir kitose šalyse išgirstas.

Seimas tokį pasiulymą priima ir išrenka presos komisiją iš keturių asmenų.

Buvo dar pakeltas klausimas, ar galima įsileisti į presos komisiją Seime tebesančius korespondentus. Balsavimui pastačius šį dalyką, didžiama stovėjo už tai, kad reikia įleisti laikraščių korespondentus į presos biurą.

M. Ičas patarė išrinkti vadinaimąjį kelionės komisiją, kuri palengvintų atstovams po Seimo išvažiuoti iš Petrapilio.

Seimas pavedė šiuo reikalu pasirūpinti Dumos atstovams.

Svarstoma klausimas apie Seimo kvorumą. Vieni atstovai siulo kvorumui sudaryti vieną trečdalį visų atstovų. Riti pusę. Dauguma balsų pripažintai, kad esant salėje vienam trečdaliui atstovų sudaroma kvorumas.

Toliau statoma svarstymui klausimas apie balso davimą Seimo svečiams.

Kun. Tumas pasisakė, jei Seimas nepripažino buvusiems dūms atstovams balso, tai tuo labiau negalima pripažinti svečiams.

Balis (soc.-liaudininkas) sako, kad svečiams reikia duoti nors patariamasis balsas, nes daugelis svečių atėjo ne į koncertą koki pasišiurėti, todėl uždaryti jiems burnų nereikia.

Vienožinskaitė pranešė, jog socialdemokratų frakcija nutarė neduoti balso netik Dumos buvusiems atstovams, bet ir svečiams.

Kun. Česnys pastebi, jog geri iš svečių tarpo oratoriai gal čia labai daug prikaltėti ir tokiu būdu kartais gali traukdyti Seimo darbą. Kalbėti svečiai tegal kiekvienas savo frakcijai.

Kitos frakcijos užreikšė taipgi prieš davimą svečiams balso. Tokiu būdu ir pasiulymas dauguma balsų buvo atmetamas.

Endziulaitis nesė sumanymą išrinkti iš frakcijų komisiją, kuri Seimo vardu siuntintų pasveikinimus Seimo nurodytiems žmonėms ir įstaigoms.

S.-d. ir s.-l. frakcijos nuo balsavimo atsisakė.

Tokiū būdu nuo kitų frakcijų į šitą komisiją nutarta rinkti po vieną žmogų.

Besiginčijant ir besikalbant apie sveikinimus žmones ir įstaigas, į Seimo salę atėjo lietuvų karininkų delegacija, kuri raudona vėliavą nešina atėjo prie estrados. Vienas karininkų delegatų karštais žodžiais sveikino Rusijos Lietuvos Seimą. Delegatas išreikšė kaip ir pasigalejimą, kad išrinktame prezidiume nesimato tikrųjų demokratijos reikšėjų, socialistų atstovų ir kad tokiu būdu nėra kam įduoti brangioji raudona vėliava. Delegatas tai pasakęs įdavė atnešąją raudoną vėliavą socialistų liaudininkų ir socialdemokratų frakcijoms, išreikšdamas pageidavimą, kad ja išlaikys nesutentą.

Pabaligus delegatui kalbėti, atstovai padaro ovaciją ir susispietę aplink raudonąją vėliavą dainuoja marsalietę. Padainavę marsalietę, visi lietuvij himną užtraukia. Himną bedainuojant kai—kas ir susijudino, nes buvo matyti, kaip šluostėsi kai—kurie byrančias iš akių asaras.

Pirmininkui padėkojus karininkų delegatams už pasveikinimą, dekojo dar Dumos atstovai Januškevičius nuo soc. liaudininkų ir Digrys nuo socialdemokratų frakcijos.

Rekašius skandalas.

Ant estrados pasirodė socialdemokratas bolševikas Rekašius. Jis skaito iš rašto Seimui socialdemokratų Petrapilio lietuvių rajono deklaraciją, kurioj paaiškina, delko bolševikai Seimą boikotuoja. Toj savo deklaracijoj Rekašius Seimą pavadino buržuazų lizdu, į kurį įeina be kitų partijų ir socialistai liaudininkai.

Tarp kita ko Rekašius pasakė: "Tegyvuoją proliarų diktatūra, Sveikiname visus boikotavusius Seimą".

Kyla didžiausias triksmas. Visi nepatenkinti. Girdėti balsai: "Šalin". Atstovai, protestuodami prieš Rekašių, dainuoja lietuvij himną, o paskui marsalietę.

Po Rekašiaus kalbos ir incidento su juo, buvo padaryta pertrauka, po kurios pirmiausiai kalbėjo karininkas Rasikas (soc.-dem.) Jis savo kalboje pabrėžė, jog Karininkų sąjunga nieko bendro neturi su tokiomis, senesniai kalbėjusiais, bolševikais.

Smolskis pranešė, jog Rekašius jau vakar išėjo iš socialdemokratų frakcijos.

Seimo prezidiumas daro nepaprastą pranešimą. Kadangi, sako pirmininkas, žymi dalis nepatenkinti prezidiumu, ką šios dienos incidentas su karininkais palengvintų atstovams po Seimo išvažiuoti iš Petrapilio.

Seimas pavedė šiuo reikalu pasirūpinti Dumos atstovams.

Svarstoma klausimas apie Seimo kvorumą. Vieni atstovai siulo kvorumui sudaryti vieną trečdalį visų atstovų. Riti pusę. Dauguma balsų pripažintai, kad esant salėje vienam trečdaliui atstovų sudaroma kvorumas.

Toliau statoma svarstymui klausimas apie balso davimą Seimo svečiams.

Kun. Tumas pasisakė, jei Seimas nepripažino buvusiems dūms atstovams balso, tai tuo labiau negalima pripažinti svečiams.

Balis (soc.-liaudininkas) sako, kad svečiams reikia duoti nors patariamasis balsas, nes daugelis svečių atėjo ne į koncertą koki pasišiurėti, todėl uždaryti jiems burnų nereikia.

Vienožinskaitė pranešė, jog socialdemokratų frakcija nutarė neduoti balso netik Dumos buvusiems atstovams, bet ir svečiams.

Kun. Česnys pastebi, jog geri iš svečių tarpo oratoriai gal čia labai daug prikaltėti ir tokiu būdu kartais gali traukdyti Seimo darbą. Kalbėti svečiai tegal kiekvienas savo frakcijai.

Kitos frakcijos užreikšė taipgi prieš davimą svečiams balso. Tokiu būdu ir pasiulymas dauguma balsų buvo atmetamas.

Endziulaitis nesė sumanymą išrinkti iš frakcijų komisiją, kuri Seimo vardu siuntintų pasveikinimus Seimo nurodytiems žmonėms ir įstaigoms.

S.-d. ir s.-l. frakcijos nuo balsavimo atsisakė.

Tokiū būdu nuo kitų frakcijų į šitą komisiją nutarta rinkti po vieną žmogų.

Besiginčijant ir besikalbant apie sveikinimus žmones ir įstaigas, į Seimo salę atėjo lietuvų karininkų delegacija, kuri raudona vėliavą nešina atėjo prie estrados. Vienas karininkų delegatų karštais žodžiais sveikino Rusijos Lietuvos Seimą. Delegatas išreikšė kaip ir pasigalejimą, kad išrinktame prezidiume nesimato tikrųjų demokratijos reikšėjų, socialistų atstovų ir kad tokiu būdu nėra kam įduoti brangioji raudona vėliava. Delegatas tai pasakęs įdavė atnešąją raudoną vėliavą socialistų liaudininkų ir socialdemokratų frakcijoms, išreikšdamas pageidavimą, kad ja išlaikys nesutentą.

Petrškevičiūtį (s.-d.) apreiškė, jog jo asmens nuomonė esanti tokia: socialistai neturi teisės atsisakyti nuo socialistinio prezidiumo.

Smolskis. Draugas Petraskevičius iš mūsų frakcijos išeina. (Balsas: "Netiesa").

Leonas pasakė, jog taip dalykams virtus, Santaros frakcija galėsianti eiti į prezidiumą.

Noreika Tautos Pažangos vardu pranešė, jog jos frakcija sutiksianti dalyvauti prezidiume susidedančiame kad ir iš keturių partijų.

Kun. Vailokaitis išmetinėja kairiajam sparnui. Krikščionių demokratų partija mano, kad tie kairieji, kurie dedasi save demokratams, nėra jau tokie demokratų. Krikščionys demokratai prisilaikydami demokratybės principo skaito, kad krik.-demokratų būtų atstovaujami prezidiume. Socialdemokratai ir socialistai liaudininkai yra pasiryžę eiti prieš tą visuomenės dalį, kuri dirbo Lietuvoje. Kairiųjų pasiūlymas yra nedemokratinis ir įžeidžiantis demokratybės principus. Krikščionių demokratų frakcija stovi už tai, kad į prezidiumą būtų renkama iš visų partijų ir grupių apsiariusių Seime.

Oleka pranešė, jog nepartiniai atsisako dalyvauti prezidiume ir balsuos už 4 partijas.

Balsavimui buvo pastatyta dvi fermulos: 1) į prezidiumą įeina 4 partijos ir 2) į prezidiumą renkama žmonės iš visų apsiariusių partijų. Paskutinė formula buvo statyta krikščionių demokratų: ji gavo mažiausią balsų, tokiu būdu ir buvo atmesta, o priimta pirmutinė formula.

Siuloma toliau nuo kiekvienos šitų keturi

A. Purėnas dar plačiau pasakojo apie švietimo komisijos darbus. Ši komisija susitvėrė 2 savaitės prieš Seimą ir į ją įėjo Silingas, Purėnas, Bortkevičius ir Murka, kuriems duota teisė į švietimo komisiją kooptuoti daugiausiai narių. Švietimo komisija rūpinosi sužinoti, kur ir kiek yra lietuvių mokytojų, kur kokios mokyklos yra evakuotos iš Lietuvos. (Taip pat pradėta buvo ne tik pradėdamomis mokyklo- mis rūpintis, bet ir vidurinėmis. Didelė dėmė buvo atkreipta į tai, kaip pačiam ir savo rankas evakuotas Lietuvos mokyklas ir į tai, kaip esančias mokyklas sulie- tuvinus.)

Padaryti pertrauka nuo 3 iki 7 val.

Pirmąninkauja Smolskis. Mažiausia pataria geriau sutvarkyti presos komisiją, nes daugumoje laikraščių visai nėra apie Seimą, o jeigu ir būna, tai nepilnas.

Socialdemokratų frakcija pasiūlė į presos komisiją du žmo- nes. Tai buvo priimta.

Toliau Seimas pereina prie Tautos Tarybos darbų svarsty- mo.

Tumėnas paaiškino Seimui, dėl ko krikščionių demokratų par- tijos atstovai nedalyvavo Tautos Taryboje. Svarbiausius savo pri- rodymus jis staciai skaitė iš "Va- do".

Sidlauskis kalba apie Lie- tuvos ribas, kurias turėjo omeny- je Tautos Taryba. Anot kalbė- tojo, Seimas turėtų apibūdinti tas ribas. Nereikia vadovautis vien kalba ir skaityti Lietuvą ta dalį, kur kalbama lietuviškai, bet rei- kia atsiminti ir kultūros faktoriai ir tradicijos. Ekonominį žvilg- snį ir kitais dar atžvilgiais prie Lietuvos reikėtų prijungti visą Vilniaus guberniją, visą Kauno, Gardino ir Suvalkų guberniją.

Kun. Draugelis. Tautos Tarybos pirmininkas apipasa- kėjo Tautos Tarybos darbus ir Tary- bos darbininkus. Šis Seimas stas į pagelbą tiems veikėjams ir to- liau darbuotis, kad nebūtų ant ko skystis. Reikia pripažinti, kad jų ligi šiolie daug padaryta. Mums šiandien turi rūpėti padėti tą dar- bą atlikti. Visa kalbėbė yra ta- me, kad nėra pilno pas mus susi- pratimo. Ne laikas išmėnuoti vie- ni kitoms del darbų. Niekas ne- norėjo ardyti. Čia visi yra rei- kal- lingi: ir kraštutiniai kairieji ir ki- ti. Visi nori padėti darbuotis. Esu šalininkas to, kad išgirstiau visų žodžius. Negalima sakyti, kad vienas ar kitas nori bloga da- ryti. Reikia gerbti kito nuomonę. Nereikia maišyti politikos darbo su tikybos jausmu. Gyvename čia ant žemės ir norime išsiskirti iš dangų perkelti žmogų. Tai ne piliečių darbas. Aš kaip kunas negalėjau stoti į kitą kokią- nors Seimo frakciją. Įstojau į bėparytį kuopą. Mano nuomo- ne, aš pats pirmiau darydavau daug klaidų, buvau pilnas igno- rantas politikos dalykuose. Ma- no vedamose draugijose buvo ta- da tikras sumišimas. Žmonės, kurie pirmiau rodė dievobai- mingais, po revoliucijos kitioki virto. Jie tokie pasidarė nuo susidūrusio pirmiau režimo, kada mūsų tėvynė turėjo vieną laisvės žodį tik bažnyčioje. Dalykams, kitaip virtus reikia mums sueti- į bendrą darbą. Aš matau daug teisybės pa. anarhistus, dalį tei- sybės matau pas socialistus. Ma- tau socialistų liudiminkų troški- mus visą liandį suvienyti. San- taros darbininkai tylūs ramūs. Aš matau visą eilę bėparytų darbininkų. Aš matau Tautos Pažangos veikumą ir darbštumą. Šalia matau krikščionių demo- kratų troškimą. Aš pirmiau ma- niau, kad esu krikščionis demo- kratas, dabar gi ne. Katalikų Sąjunga nori sutraukti visus į vieną krūvą. Ji nori, kad vieny- bė įvyktų.

Kun. Kraujalis visiems pasakė, kad buvo jis vienas iš tų, kurie aktyviausiai priešinosi Tau- tos Tarybos darbams. Tautos Taryba jo nuomone, nėra visų mūsų visuomenės sluogsnų rei- šėja, nes jo nėra katalikų. To- liau kalbėtojas nurodo, kad ple- bicisto principas teorijoje yra ge- ras, bet praktikoje ne visur nusi- eka, pavidžiui, Vilniaus gub.

lietuvių daugelis stovėtu už Len- kiją.

A. Purėnas pasakoja, jog Ta- rybos pirmininkas darydamas pranešimą nupisė visą taip, ta- rytum padidėjo Tautos Taryboje bu- vo didžiausias sutikimas, tik tai su kitataučiais esą buvo keblumų. Išrodėtu, kad tik mes geri, o jie netikę. Tokios idealios vieny- bės Tautos Taryboje nebuvo. Tas pat beveik buvo, kaip čia Seimo prezidiumą renkant. Kad ne visai geri santikiai buvo su lenkais, tai tik delto, kad netu- rėjome progos susidurti su len- kų sąjunga, tad "krikščionių" iš- su lenkų buržuaziniais sluogsniais.

Januškevičius (s.-l.) kalba, kad socialistai liandininkai nuo pat pradžių karo yra apsirube- žiavę nuo liberalų ir klerikų. Toliau kalbėtojas nurodo, jog dešiniosios partijos išskėlė vieny- bės obalsį suėmė ir savo rankas susėlpmo organizacijai. Tautos Taryboje gal ir buvo viena kita klaida, bet ty klaidų būtų buvę daug daugiau, jeigu nebūtų iš- guita katalikų partija. Taryboje buvo iš pradžių dvi kairiosios, dvi dešiniosios partijos. Centras buvo gudrus. Jis svyravo: tai prisidėdavo į vieną pusę, tai į ki- ta. Tarybos darbai pradėjo eiti pasekmingiau, kada dešiniųjų ne- buvo. Todel renkant naują Ta- rybą reikia žiūrėti, kad nepapultų tos partijos, kurios iš Tarybos buvo jau išbrauktos.

Karvelis gina dešiniuosius, krikščionis demokratius ir katalikų sąjungą. Jis nurodo, kad katali- kų sąjunga buvo priversta ištotti iš Tautos Tarybos kairiųjų pajė- gų. Tą pajėgą, sako kalbėtoja, bus juodu pletnu ant tų, kurie sau vietą pasiskyrė kairiajam sparne.

Toliau del Tautos Tarybos darbų šį bei tą pasakė Žileviči- ai, Petraškevičius, Valiukas, Ba- lys, Molis, P. Leonas, Saladžius, Ambrazaitis, Lopus ir S. Silingas, kaip pranešėjas.

Dauguma kalbėtojų pabrėžė, kad patenkinai Tautos Tarybos darbas ir sumanymas. Todel dauguma balsų, 130 prieš 24, bu- vo priimta tokia perėjimo formu- la.

Išklausęs Tautos Tarybos dar- bų apyskaitą Rusijos Lietuvių Seimas ją patvirtina ir pereina prie kitų dalykų svarstymo.

PENKTOJI, GEGUŽĖS 31 DIENA.

Atidarius Bielskiui šios dienos posėdį buvo pasiulyta, kad Seimo posėdžių aprašymai ir atstovų kalbos būtų atspausdinta atskira knyga. Šį pasiūlymą Seimas pri- ima. Po to Seimas svarsto—kam siųsti Seimo vardu pasveikimus. Apsvarstęs šį klausimą, Seimas nutarė padaryti tai vėliau, bai- giantis Seimui.

Dienotvarkė toliau stovi Lie- tuvos politikos ateities klausimas. Šio klausimo pranešėju turėjo būti Dumos atstovas Januškevi- čius, bet jo dar nėra atvažiavusio Seiman, todėl keletas kalbėtojų nurodė ar negalima būtų ligi at- vykstant Januškevičiui pradėti svarstyti kitus kokius nors klau- simus.

Linksna telegrama.

Silingas padarė nepaprastą pranešimą: gauta telegrama iš Augštolio, Rimkos, ir Seinaus, jog Didžiojoje Lietuvoje sudaryta Tautos Taryba ir rūpinamasi pa- daryti Stockholm konferenciją, į kurią galėtų atvykti lietuvių delegatai iš Lietuvos, Didžiosios ir Mažosios ir iš kitur.

Tokią linksnų žinią gavę, Sei- mo atstovai dainuoja lietuvių himną ir marsalietę.

Kadangi referento Januškevi- čiaus nebuvo, tai Seimas galų gale nutarė iki jam atvykstant pradėti svarstyti toliau stovintį dienotvarkės punktą, būtent: ka- rės tremtinių medžiagos bei kul- tūros reikalai ir ty reikalų ten- kinimas.

Politisnis visos Lietuvos klausimas.

Del šio klausimo išeina kalbėti Petraškevičius (s.-d.). Bet jis referuoja vieną šio klausimo dalį, būtent: Centro Komiteto reorganizavimas. Apipasačioje Centro Komiteto karės aukoms šelpi dabrūs, pranešėjas išdėstė ben-

drosius dėsnius del Centro Ko- miteto reorganizavimo. Reorga- nizavimo pamatan pranešėjas de- dav visų tremtinių prileidimą prie Centro Komiteto reikalų tvar- kymo.

Pabaigus Petraškevičiui savo pranešimą S. Silingas priminė, jog vienas veiklųjų Centro Ko- miteto darbininkų, būtent J. Ku- bilius senenai yra miręs Atsto- vai atsistojimu pagerbė velionio atmintį.

Toliau prieinama prie Lietu- vos politikos ateities klausimo, nes pranešėjas Januškevičius jau atvyko. Kadangi kalbėjusių del Lietuvos politikos klausimo kal- bos bus paltalpinta atskiroj kny- goj, tai čia bus tik trumpai nu- rodyta pasakytų Seime kalbų tu- riny.

Januškevičius, kalbėdamas apie Lietuvos politikos ateities klausimą, nurodo, jog tautų pa- liuosavimo obalsį išskėlė Europos karė. Spaudžiamos tautos pasi- naudodamos šiuo obalsiu, pradė- jo organizuotis. Kariaujančios valstybės išskėlė tautų apsispen- imo klausimą. Bet pasirodė, kad šita tautų apsisprendimą skaito kaip autonomiją, arba kaip teisę apsispręsti savo valstybės ri- bose, prie kurios jie pirmiau pri- gulėdavo. Lietuvos ateities po- litikos klausimas pereina ant to, kaip eis visos Europos demo- kratija. Jeigu valstybės, ypač tos, kurios Lietuvą apsupa iš visų pu- sių, sudemokratėtu, tai Lietuva gali tikėtis laisvės pilna šio žo- džio prasme. Todel Lietuvos liki- mas ankštai yra surištas su demo- kratijos laimėjimu, būtent tada, kaip bus išgriautas despotų ir buržujų lidas, kaip bus sunai- kintas militarizmas.

Po Januškevičiaus pranešimo buvo padaryta pertrauka lig 7 val. vakaro.

Vakaro posėdžiui prasidėjus, buvo išklausyta Nagevičiaus nuo- gydytojų draugijos "Fraternitas" pasveikinimas.

M. Jankus pasakoja apie Prūsų Lietuvių padėjimą pra- eityje. Kalbėtojas nurodo, kad jau Prūsų lietuviai daug prikenėję yra nuo vokiečių valdžios. Lie- tuviai nenorėdami pasiduoti vo- kiečių įtakai, sumanė leisti savo laikraščius, kad tokiu būdu pa- keltus lietuvių dvasią. "Aušra" iš pradžių turėjo 75 skaitytojų, kurie mokojo po rublį. Pastar- raisiais metais Prūsų Lietuvoj laikraščius skaitytojų buvo 25 tukstančiai. Nepaisydami vokiečių persekiojimo, lietuviai varė to- liau kultūros darbą. Pasakoda- mas apie Mažosios Lietuvos be- laisvius kalbėtojas nurodo, kokius vargus prisiėjo Prūsų lietuviams kėsti Rusijoj šiuo karo metu.

Mums daug meiliau būtų, — pa- brėžia kalbėtojas, — jei išgaen- tume mus į panemune, nes nesma- gu tarp svetimų žmonių gyvent.

Kun. Tumas užklaušė, kaip žiuri Prūsų lietuviai į katalikų ku- nigus ir tikėjimą.

M. Jankus. Liuterių tikėji- mas buvo mums primestas delto, kad nesusienvytume su Didžia- ją Lietuvą. Tikėjimas dabar mus neskiria, visi lygūs—ir katali- kai, ir evangelikai ir kiti.

Kun. Tumas s kalba apie Lie- tuvos politikos ateitį. Iš Janu- škevičiaus kalbos gavosi toks įspūdis, kuris vakarykštį mūsų idealą sumaišė. Aš stoviu už ne- priklausomą Lietuvą. Nepriklaus- omos Lietuvos obalsį turim da- bar aiškiai išskelti.

Po karštos kun. Tumo kalbos, turtingą kalbą pasakė Slezevi- čius. Aš kalbėsiu, sako kalbėto- jas, savo vardu, nes kai-kame gal nesutiksiu su socialistais liand- ninkais. Jeigu atsivėlgisime at- gal į savo praeitį, tai nerasime to pamato, kuris būtų pasakęs, ko- kia ateitis turi būti. Nežiūrin- visokių priešpaučių, inteligenti- burelis kėlė liandje politinę sa- monę. Ačiu tam bureliui iki spaudos Rusijoj atgavimo, iš Pru- sų Lietuvos raštai buvo žertė ži- riami į Didžiąją Lietuvą nuo to momento, kaip lietuviai Rusijoj atgavo savo spaudą, politikos sa- monė labiau atgijo. Vilniaus Sei- mas, kuriame dalyvavo tukstan- čiai lietuvių atstovų, pasakė, kad Lietuva pati turi valdytis ir lai- pintis savo reikalais. Nuo to lai- ko politikos samonė nuėzgeso, bet

dar labiau augo ir plėtojosi. Mu- sų liandje pradėda gimti mintis, kad iš karo griuvėsiu gali išdykti naujos aplinkybės. Jei tautą spau- džia kita tauta, tai jau yra lai- svės varžymas. Prieš tokį spaudi- mą kiekviena tauta kovoti turi. Svetimos valdžios kitiems primesti negalima. Jeigu be Rusijos stei- giamojo susifinkimo negalėsime apkreikti savo valią, tai čia bus varžymas. Jeigu rusams kos nors pasiulytų tvarkyti jų vidaus gyve- nimą, tai jie tą atmetų. Niekas neturi teisės uždėti kam-nors pančių nežiūrint, iš katros pusės jie būtų dedami. Musų obalsis— nepriklausoma Lietuva. Statyti vien tik apsisprendimo obalsį ne- galima delto, kad tas apsispen- dimas ne visų vienaip suprantas- mas. Nepriklausomą Lietuvą mes įsivaizdinam kaip demo- kratinę respubliką. Čia buvo nu- rodyta, kad krikščionys demo- kratai laikosi lig šiol ant tamsiausių elementų. Bet negaliu lauzyti demokratizmo principo, kad ne- leisti prie urnų ir šalies valdymo tų elementų, t. y. moterų. Kaip gi jas išmokinsime politikos gy- venimą pažinti? Bijotis to nerei- kia, lai ir dešimtis metų pereina ir viešpatuoja tie tamsieji elemen- tai, bet galų gale jie turės pasi- traukti. Lietuvių klausimas men- tautis, mažutis, apie lietuvių nie- kas nežino, bet jeigu mokėsime Lietuvos laisvės klausimą tinka- mai išrūti, tai ir laimėsime.

Voldemaro kalba pasižy- mėjo tuo, kad buvo labai ilga. Kalbėtojas savo kalboj pabrėžė, jog reikalinga Lietuva neutrali- zuoti, tada tik ji galėsianti ra- miai gyventi ir plėtotis. Ką pa- sakys Lietuvos Steigiamasai Su- sirinkimas — laukti nėra ko. Ar- gi musų laukė kol mes pasaky- sim, ko mes norime? Apsispen- dimo obalsis jau ir dabar paskelb- tas. Tat mums reikia darsiau ir aiškiau statyti Lietuvos nepri- klausomybę.

Kun. Česnys papasakojo šį-tą apie santikius su musų kai- mynais.

Posėdis buvo pabaigtas Gu- m- s-ko kalba, kuris pasiūlė Sei- mui parašyti avisoms valstybės "protekulą" ir Lietuvos politikos klausimas bus išrūstas.

SESTOJI, BIRŽELIO 1 DIE- NA.

Posėdį atidarė prof. Voldemar- as, kuris pranešė, jog iš viso at- stovų iki šiol atvyko 330 žmonių. Atstovai toliau tęsė savo kal- bas del Lietuvos politikos ateities.

Andziulaitis krikščionių demokratų vardu siulo, kad šiuo klausimu nuo kiekvienos frakcijos kalbėtų 2 atstovų, o visiems ki- tiems kalbėtojams pataria apriboti kalbėjimo laiką 5 minutes.

Seimas tokį pasiūlymą atmeta.

Iš eilės kalba kun. Bumša. Jis pasisako savo vardu kalbąs. Seimo atstovų nuomonės šiuo klausimu maž-daug pasidalino į dvi pusi. Socialistai sako, jog reikia eiti per Steigiamąjį Susi- rinkimą ir nepriklausomybę, Tau- tos Pažangą, krik-dem. ir katali- kai—per nepriklausomybę ir Stei- giamąjį Susirinkimą. Paskutinis principas šiuo momentu būtų tin- kamiausias.

Digris (s.-d.) Mės čia nevie- nodai įsivaizdiname laisvę. Visi dešinieji protestavo prieš tai, kad jiems nepripažystama revoliucin- gumo teisė. Dešinysis sparnas eina senai išmūndžiotais diplom- atijos keliais. Jeigu atiduoti šį klausimą į diplomatijos rankas, tai ne musų naudai jis būtų išrūstas.

Mums reikia eiti prie laisvės tau- toms apsispręsti. Nepriklaus- mybės klausimą palikime Lietu- vos piliečiams išrūsti. Nereikia dabar kokią kišti revoliuciją, nuo kurios laimėjimo prigūlės ir mūsų laimė.

Kun. Krupavičius. Vien- nas kelias — reikalauji neprikla- usomybės Lietuvai. Kaip mės ne- pasitikime diplomatais, taip lygiai galima nepasitikėti ir demokrati- ja. Pavėzdžiui, kad ir toksai ne- abejotinas demokratas, kaip Ke- renskis, pasakė: "ruskaja Vilna, ruskaja Kovna". Revoliucija ne- ra tiek galinga, kad ji žmogaus ideologiją atmainytų. Tie, kurie pasmerkiate diplomatiją, kaip tik diplomatiškai elgiatės. Lais- va nepriklausoma Lietuva — štai

koks turi būti musų obalsis.

S. Silingas nurodo, jog del Lietuvos politikos ateities buvo pasakyta rimty ir turtingu kalbų Visas klausimas risama dvejopai. Vieni reikalauja griežtai neprikla- usomybės, kiti—stato kitaip šį klausimą. Principalaus skirtu- mo nėra. Nėra ir tokio žmo- gaus, kuris nenorėtų Lietuvai lai- svės. Bet šiandien dar nepribren- do momentas mums apsiskelbti nepriklausomą valstybę. Svarbu yra, kad Seimas vienu balsu ga- lėtų tarti tą svarbų žodį del po- litinės ateities.

Balis (s.-l.) sako, jog šiuo tarpu negalime griežto žodžio tarti už ar prieš nepriklausomy- bę. Negalima pasitenkinti tau- tų apsisprendimu vien. Statyda- ni apsisprendimo teisę sykiu, rei- kalaukime ir Steigiamosj Susi- rinkimo, gvarantuoto tarpauti- niu aktu. Jeigu musų kelias to- limas, tai tikras. Ir šiuo metu Seimo vardu negalime pasakyti griežto žodžio del Lietuvos nepri- klausomybės, nežinodami, kas Lietuvoje dedasi.

M. Yčas (Tautos Pažangos partijos narys) kalba, jog reikia reikalauti nepriklausomybės. Ir to reikalaujami dabar, Rusijos nenustebinsime. Taip pat nenu- stebinsime ir diplomatijos, reika- laudami nepriklausomos Lietu- vos. Privalome šiandien nepri- klausomą Lietuvą paskelbti. Ši- tuo klausimu Seime viena nuomo- nė turėtų būti. Klausimo atviro palikti negalima. Kalbėtojas to- liau išreiškia viltį, jog bus priim- ta Tautos Pažangos rezoliucija.

Po M. Ičo kalba d-ras A vi- zonis (s.-d.). Pradėjus jam kal- bėti, daugumas kunigų ir šaip de- šiniojo sparno žmonių skubina išeina iš salės. Kalbėtojas išro- dinėjo, jog radikališkiausia for- mula bus tokia—teisė laisvai ap- sispręsti.

Pabaigus d-rui Avizoniui kal- bėti, buvo padaryta 3 valandoms pertrauka.

Po pertraukos mandatams pa- tikrinti komisija pranešė, jog iš viso Seiman suvažiavo 334 atsto- vai, kurių tarpe komisija pripa- žino neteisėtai išrinkta 14 žmo- nių, o del trijų dar žmonių kilo abejojimų. Todel šitų pastarų- jų atstovų teisėtumas buvo pa- vesta pačiam Seimui nuspręsti. Galų gale po pasitarimų buvo pripažinta teisėtai išrinkta 320.

Petraškevičius (s.-d.) kri- tikuoja dešiniųjų atstovų pasaky- tas del šio klausimo nuomones. Demokratija turi geresnių kelių į nepriklausomybę. Socialdemo- kratai kovoja už viso pasaulio iš- liuosavimą nuo kapitalistų jungo per darbininkų ir atskyrų tautų išliuosavimą. Visų kraštų demo- kratija pripažysta — kiekvienam kraštui teisė apsispręsti. Deši- nių sparno atstovai pasitiki dip- lomatų kalbomis. Tokiu būdu dešinysis ir kairysis sparnas nei- na vienu ir tuo pačiu keliu. So- cialdemokratų kelias, statydamas galutiną socializmo tikslą, steng- sis įvesti tokį krašto surėdymą, kad galima būtų pasekmingiau jungtis su kitų šalių kovotojais del laisvės.

Vaitekunas (s.-d.) mano, jog šiuo klausimu negalima kal- bėti visos Lietuvos vardu, todel be visos Lietuvos visuomenės pritarimo negalima paskelbti ne- priklausomybę. Čia autoritetin- gą žodį gali tarti ta Stockholmo konferencija, apie kurią Seime buvo jau minima.

P. Leonas kalbėdamas del Lietuvos politikos ateities ir nu- rodes dešiniųjų atstovų planų silpnas puses, perskaitė Santaros pateiktą šiuo Klausimu rezoliuciją, kuri taip skamba:

1. Rusijos Lietuvių Seimas aiškiai išreiškė visų Lietuvos visuomenės srovų reikalavimai, kad Lietuva būtų laisva, demo- kratinga ir nepriklausoma;

2. aiškiai visos Europos ir Ame- rikos demokratijos paskelbtas principais, sulig kuriais kiekvie- nai tautai turi būti pripažinta ap- sisprędimo teisė;

3. susiklojusiomis karės aplin- kybėmis, deli kurių Lietuva tapo karės grobiu ir Lietuvos likimo laisimas tarptautinės taikos kon- gresu objektu,

nutarė:

(Tasa ant 7-to pusl.)

Idealis Muilas.

Muilas toaletiniam vartojimui, prausimui veido arba maudyk- lei, privalo būti sekancios ko- kybės: grynas, gydantis, anti- septiškas ir neerzinantis.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severos Gydantis, Odinis Muilas) atsako visiems ši- tiems reikalavimams. Jį myli vaikai, motinos vadina jį draugu. Jis yra kasdien var- tojamas skaitlingose šeimynose se.

Kaina 25 centai.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S ANTISEPSOL yra antiseptiškas skiedys vidujiniam ir išlaikiniam vartojimui, patartinis kasdieniniam plovimui burnos ir gerklės, taipgi vietiniam pritaikiniui.

Kaina 25 centai

SEVERA'S FOOT POWDER (Severos Proškos Kojoms) žinomos ir patartinės kaip antiseptiškos proškos, suteikiančios paleng- vimą nuo kojų prakaitavimo, ap- brinkimo, skausmo, niežėjimo ir šutimo kojų.Kaina 25 centai

Apert augliau minė- ty preparatų, dar at- kreipiamie atyda į kitas gydomasas toaletines reikmenas, išdirbin- mas ir pardavinėjamas po "Severos" apsaugotu ženkle. Reikalaukite tikrai tikrų Severos pre- paratų, parduodamų vi- sur aptiekose, arba už- sisakyti tiesiog, jeigu artū jų gauti negalite.

Reikalaujame Agentų

Platinimui "Lietuvos" Geras uz- darbis darbštiesiems vyrams. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į

"LIETUVA"

814 W. 33rd Street CHICAGO, ILL.

Susivienijimo Liet. Amerikoje

K N I N G Y N E

GALIMA GAUTI SEKANČIOS KNINGOS

Aisopo Pasakos — pusl. 364	\$1.25
Amerika—Informacijos apie Ameriką ir t.t.	75c.
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Audra Rusijoje — pusl. 65	20c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Kas iš kur Pareina?	20c.
Kelonė ir Sidlava—pusl. 48	15c.
Ko mus mokina Žvaigždės	10c.
Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — 29 pusl.	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu, pusl. 102	35c.
Muo Degtinės — 19 pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatijoje — pusl. 120	1.00.
Pasninkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Perspėjimai apie Šventą Tikėjimą	10c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdar.	2.00
Trachoma—Prie šviesos—pusl. 100	20c.

VISAS ŠIAS KNINGELES SLA. NARIAI GAUNA

UŽ PUSĘ KAINOS.

Reikalaujami knygų, parašyti aiškiai kningos varda. Pinigus geriausiai siųst per pašto Money Orderį, paprastame laiške, adresuojant:

A.B. STRIMAITIS

307 W. 30-th STREET

NEW YORK, N. Y.

Reikalavimai.

Reikalingas apsuokus drabužių par- davėjas. Pirmos rūšies vieta. Turi kalbėti angliškai. Kreiptis į Room 703, 184 W. Washington St., kampas 6th Ave., Tel. Main 2708

Parsiduoda firma — su triobomis Wisconsin valstijoje. Pasodintos bul- vės, 3 akrų kukurūzų. Geras arklys, karvė, vištos ir ukiški padargai. Lie- tuvių kolonijoje. Abelną kainą yra \$1400. Rankpinigį \$500, likusį da- lis 5 mėf. Kreipkitės prie Adomo Majewskio, 1156 Noble St., Chicago, Illinois.

\$600. Vertės už \$200.

Parsiduoda spaustuve Pennsylvania- jos valstijoj. Presas, kerpema ma- šina, raldės ir visoki kiti prietaisai. Vertės \$600.00 už \$200.00.

Dėlei tolesnių informacijų kreip- kitės į Lietuvą, 814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

BARGENAS.

Parsiduoda tik vieną metų naują, puiki stiklinė šėpa indams laikyti. Saugiai užalkyta, beveik nauja—tik už pusę kainos. Kreipkitės šiuom adresu: 2511—45th Pl., Chicago, Ill.

Kas norite įsigyti dailų, naują, me- dinį, 8 kambarių namą Cicero, Ill. už išvažiavimui keimliniko visiškaį pigia kainą. Del informacijų kreip- kitės šiuom adresu: John Pavlekis, 63rd St. and 72nd Ave. Summit, Ill.

F. P. Bradchulis

...LAWYER...

Lietuvis Advokatas

105 W. Monroe Street, Corner Clark

Room 1207

Telephone Randolph 5598

Byv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St.

Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.

(Gy

(Tasa nuo 6-to pusl.)

RUSIJOS LIETUVIŲ SEIMAS.

kreiptis į visas kariaujančias valstybes ir visas Europos ir Amerikos demokratijas reikalauti pripažinti, kad:

1. Lietuva kaip užinteresuotoji šalis privalo turėti savo atstovus taikos kongrese.
2. Visos valstybės turi pripažinti Lietuvai apsisprendimo teisę.
3. Savo politinį likimą Lietuviai turi apsispręsti savo laisvai išrinktame Steigiamajam Susirinkime.

Besibaigiant šios dienos posėdžiui, Lietuvos Seimą pasveikinti atėjo lenkų karininkų suvažiavimo delegatai, kurių tarpe buvo ir žinomas lietuviams p. Babian-skis.

SEPTINTOJI BIRŽELIO 2 DIENA.

Pirminkauja prof. Valdemaras. Šiandien taip pat kalbama apie Lietuvos politikos ateitį. Pirmutinis kalba Tautos Pažangos narys L. Norėika. Jis sako, jog nepriklausomybės idėja lietuviuose nebuvo užgesusi. Tačiau savo kalboje kalbėtojas kritikuoja Leono išvadojimus; jis esą stato klaidingą pamatą ir daro klaidingą išvadą: jis žiūri į Seimą, kaip į juridinį asmenį. Juridinis asmuo yra toks, kurį pripažįsta kiti. Mes nesame pripažinti kaip atskira tauta. Šitas Seimas—tautos dalis, kuri karo aplinkybių buvo verčiama išeiti iš Lietuvos. Lietuvių vardu negalime kalbėti, bet kaip žymiųjų tautos dalis galime pasatinti apreiškinti, ko lietuvių tauta nori. Jeigu nepasinaudotume šia proga, tai ar ateis kada nors praga vėl pasisakyti, ko mes norime. Drąsiai galima reikalauti jau nepriklausomybės. Nuo platesnių teisių visumų galima atsisakyti, o nuo siauresnių ne, nes tuomet visai nieko negautume. Šis momentas taip svarbus, kad gal jau niekad nepasikartos. Turime sakyti, kad Lietuva privalo būti nepriklausoma.

Bielskis sakydamas, jog dalykas esąs gerai paaiškėjęs, siūlo užsirašiusiems kalbėti šiuo klausimu atstovams sutrumpinti savo kalbas, arba ir visai atsisakyti nuo kalbos, jei tos paties kitų kalbėtojų pasakytos mintys būtų kartojamos.

Kun. Juodvalkis permato, kad ginčai prie vienokios nuomonės neprivesia. Kairysis sparnas laikysis savo išvadų, o dešinysis taip pat savo.

Nagevičius (bepartinis). Aš esu laisvės žmogus, ir manęs prie vieno sparno nepridėsite, sako kalbėtojas. Toliau kalbėtojas nurodo, kaip lengviausiai Lietuva galėtų išsivaduoti savo skolas, jei būtų nepriklausoma. Galima būtų užmegsti stiprų ryšį su Suomija, į kurią vestų geriausias kelias—Baltijos jūra. Suomai lietuviams esą labai simpatizuoja, nes lietuviai yra viena tautų, prie kurios prieina Baltijos jūra. Rusų demokratija nesu-pyky, jei mes pareiklausim nepriklausomybės.

Valdemaras m. ina kritikuoti P. Leoną. Kalbėdamas apie demokratiškumą supratiną, kalbėtojas sako, jog daugiausiai matas demokratiškumo pas Leniną. Dauguma gi rusų demokratų esą centralistai. Ir greičiausiai Rusijos Steigiamasis Susirinkimas susidės į centristų, kurie nemokėsia tinkamai lietuvių klausimo išrišti.

Kun. Jesinuskis tos nuomonės, kad jau galima drąsiai skelbti nepriklausomą Lietuvą. Vieno troškimo nepriklausomybės neužtenka, popierinė gali būti nepriklausomybė, jei visa tauta to neremty. Lietuviai savo nepriklausomybės rumą dabar jau gali statyti, nes lietuviai iš prigimties yra ukterys. Lietuvių kultūra, sulyginus su rusais, yra daug augstesnė.

Mes matome, kur Rusijos ukiminkai turi geras ukio sąlygas, bet gyvena menkai. Lietuviai, gyvendami smėlyose, augščiau kultūroje yra pakilę, lietuvių kultūros laipsnis yra augstesnis. Lenkų valstiečiai yra ne augščiau stovį už lietuvius. Mums nėra ko bijotis, kad pristigums darbininkų. Kultūros įstai-gų ir dabar sulyginamai yra nemaža. Atsižvelgiami į visa tai, galime sakyti, jog norime turėti nepriklausomą Lietuvą.

Solskis (s.-d.) kalba, jog šis Lietuvos politikos klausimas visiems atrodo aiškus. Vieno iš klausimų atsakymo duoti negalima, nes gyvenimas yra nevienodas, į visus gyvenimo apsi-reiškimus nevienodai žiūrima. Ginčai parodė, kad klausimas nevienodai yra rišamas. Mes rišam šį klausimą taip, kaip mūsų klesai jis bus naudingas. Kas darbininkams yra naudinga, buržuazijai yra nuodai. Šiuo klausimu vieni ir kita pusė negalės susitarti. Tokį žingsnį daryti, kaip apsiselkti nepriklausomybę, mums patiems gali daug pa-kenkti.

Kun. Vailokaitis. Kai kurie Seimo atstovai, ypač kairieji, nori paversti Lietuvos likimą demokratijos laimėjimui. Jie atmeta diplomatijos kelią. Šio klausimo išrišimą kairieji atideda tolimesniam laikui ir taip darydami kaip tik neina tais keliais, kuriais eina Europos demokrati-ja. Ir lietuvių demokratija pa-sirodytų atsilikusi nuo pasaulio demokratijos, jeigu nenorėtų rei-kauti Lietuvai nepriklausomybės. Socialdemokratų tvirtina, jog kalba yra įrankis susisiekėti su demokratija. Jeigu išeis ne iš pačių lietuvių, tai prieš ją turime kovoti. Rusijos social-revoliucionieriai sėpia pinigais mūsų social-revoliucionierius. Matyti, kad didžiausias pavergimas bus iš pinigų pusės. Kada rišame Lie-tuvos klausimą, turime užmiršti, kad esame partijos žmonės. Ge-riausias šiam klausimui išrišti ke-lias buvo prof. Voldemaro nuro-dyta. Pašai ilgą laiką gyvenda-mas Suvalkų gub. įstiklinau, kad Lietuva turi būti nepriklausoma.

Šiuo klausimu kalbėjo dar Le-onas ir Dumas atstovas Januškevičius. Seimui buvo perskaityta 7 rezoliucijos dėl šio klausimo. Iš-dirbimui vienos bendros rezoliu-cijos nuo frakcijų buvo išrinkta po 3 žmones, kad jie tarp savęs pasitartų ir pateiktų Seimui vie-ną rezoliuciją.

Tuo ir apsigė šios dienos po-sėdis.

AŠTUNTOJI SESIJA, BIRŽELIO 3 DIENA.

Posėdį atidaro 1 val. Bielskis. Pasirodo, kad išrinktoji nuo frakcijų komisija bendrai rezoliu-cijai išdirbti savo darbą dar ne-pabaigė. Todėl atstovai apsva-rstę keletą mažų dalykelių, rei-ka-lauja pertraukos.

Po pertraukos pirmiausiai buvo perskaityta pasveikinimas Seimui iš Amerikos "Draugo" "Apžval-gos" "Vyties" ir iš kitur.

Sugrįžusi rezoliucijos komisi-ja praneša apie padarytą darbą. Pasirodo, jog bendros rezoliu-cijos išdirbti negalima buvo. Iš-ėjo vis gi trys rezoliucijos. Prie pirmos prisidėjo vi-sas dešinysis sparnas ir dalis bepartinių, butent: Tautos Pažanga, krikščionys-demokra-tai, katalikai ir karininkų grupė ir d-r Nagevičius priešakyje.

Si rezoliucija taip skamba:

Prie antrosios rezoliucijos pri-sidėjo social-demokratų ir socia-listų liaudininkai. Šita rezoliu-cija štai kokia:

Rezoliucija:

Rusijos Lietuvių Seimas, su-kviestas Petrapijyje 1917 metų gegužės 27 d., posėdžiuose nuo gegužės 31 d. iki birželio 3 d. svarstė Lietuvos politikos padė-jimą ir, ženkdamas prie nepri-klausomos demokratinės Lietu-vos respublikos, kurioje turi būti

pripažinta visiems be tautos ir lyties skirtumo lygios pamatinės pilietinės teisės ir visiška tikėjimo laisvė atsižvelkdamas į tai:

1. kad prieš karę viena etno-grafinės Lietuvos dalis bu-vo Rusijos, o kita Vokietijos valdžioje;
2. kad Rusijos Lietuva per šį karę veikė visa užimta vo-kiečių kariūnėmis;
3. kad jos klausimas todėl ta-po tarptautiniu ir bus rišamas Taikos Kongreso;
4. kad dėl užimtųjų per karę svetimos valstybės žemių yra nustatytas Rusijos Darbininkų bei Kareivių Atstovų Tarybos ir Laikinios Vyriausybės pripažintas ir visiems apskelbtas taikos principas—taika be aneksijų ir kontribucijų, leidžiant pa-cioms tautos spręsti, ko jos nori;
5. kad išskirtoms taro kelių valstybių tautos pripažinta Europos ir Amerikos de-mokratijų teisė sudaryti vi-ną politinį kuną;
6. kad Lietuva iki XVIII šimt-mečio pabaigai turėjo savo atskirą politikos gyvenimą;
7. kad esant šioms aplinky-bėms metas lietuviams įvy-kinti senus politinės laisvės troškimus ir, remiantis ap-sisprendimo teise, aiškiai visam pasauliui pasakyti, kaip jie savo likimą apsisprendžia;

nutarė:

1. Visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe, nuolatinei neutrali.
2. Jos neutralumas privalo bu-ti garantuotas Taikos Kon-greso.
3. Taikos Kongrese turi būti Lietuvos atstovai.
4. Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nustatyti sukvietus visuotinu, lygiu teisiu ir slaptu balsavimu Steigiamasis Lietuvos Susi-rinkimas.

Prie antrosios rezoliucijos pri-sidėjo social-demokratų ir socia-listų liaudininkai. Šita rezoliucija štai kokia:

"Rusijos Lietuvių Seimas pri-pažindamas:

- 1) kad Lietuva savo etnografi-nėse ribose turi skirtingas eko-nominės, socialinės ir kultūrinės sąlygas;
- 2) kad kiekvienas kraštas gali geriausiai plėtotis tik turėda-mas pilną plėtojimosi laisvę;
- 3) kad toji laisvė kiekvienos tautos manoma kaip teisė pilnai savo likimą spręsti;
- 4) kad tautų apsisprendimo tei-sė sutinka su tikroju demo-kratijos keliu ir pripažįsta vi-sų šalių demokratijos;
- 5) kad Petrapilio Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba, Di-džiosios Rusijos revoliucijos reišėja, išskėlė tautų apsisprendi-mo teisę kaip revoliucijos ir bu-siančios taikos obalsį;

6) Kad didžioji Lietuvos dalis, karo likimu yra atsidurusi už Rusijos sienų ir tokiu būdu Lie-tuvos klausimas virto tarptau-tiniu;

7) Kad Lietuvos politinio li-kimo klausimą gali spręsti tik visi Lietuvos gyventojai, Rusi-jos Lietuvių Seimas, atstovau-jas išlaikytajai po Rusiją liet-uvij daliai, apsvairstę Lietuvos politikos ateitį ir nesiimdamas Lietuvos vardu nustatyti busin-į Lietuvos politikinį surėdymą;

Lietuvai turi būti pripažinta pilna teisė spręsti savo politikos likimą; gyventojų valia turi bu-si išreikšta Lietuvos Steigiamajame Susirinkime, išrinktame vi-suotiniu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu proporcinga sistē-ma be skirtumo lyties, tautybės ir tikėjimo.

Prie trečiosios rezoliucijos pri-sidėjo viena tik Santaros fra-ki-cija. Šios rezoliucijos turinys parodyta anksčiau.

Balsavimas.

Prieinama galų-gale prie pa-ties rezoliucijų balsavimo. Vienas kitas atstovų siūlo slaptą balsavimą, tačiau jis buvo atmes-tas.

Petraškevičius (soc-dem.) praneša, jog social-demo-

kratų frakcija balsuos prieš Tau-tos Pažangos rezoliuciją.

Kun. Česnyš, Katalikų Sa-jungos vardu pasakė, jog bal-suos už T. Pažangos rezoliuciją.

Nagevičius (bepartinis) pranešė, kad balsuos taip pat už T. Pažangos rezoliuciją. Jeigu neprašys T. Pažangos rezoliuciją, sako kalbėtojas, aš balsuosiu su socialistais, bet ne su veidmai-niais (t.y. anot jo, santarinin-kais).

Prieš pat balsavimą dar kija ginčų dėl balsavimo teisingumo.

Balsuojant pasirodė, jog už Tautos Pažangos rezoliuciją bal-savo visi dešinieji ir dalis kari-ninkų, d-ro Nagevičiaus vado-vaujamų, visi 140 atstovų, prieš šią rezoliuciją—128, susilaikė gi 4 žmonės.

Už social-demokratų ir socia-listų liaudininkų rezoliucijas balsavo 113 žmonių, prieš—149, susilaikė 8.

Pagaliam statoma balsavimui Santaros rezoliucija. Už ją bal-suoja taip pat ir socialistų liau-dininkai, nes jų rezoliucija jau buvo matyt, kad neprašys. Už rezoliuciją balsavo 111, prieš—132, susilaikė 28.

Dešinieji iš džiaugsmo užtrau-kia lietuvių himną. Padainavę himną tie patys dešinieji mėgina dainuoti marslijetę, bet niekas neišsina, matyt retai labai tedi-nuoja tokią dainą mūsų dešiny-sis sparnas.

Po to buvo padaryta pertrau-ka.

Po pertraukos social-demokra-tų, socialistų liaudininkų, san-taros frakcijos ir joms prijaun-čiantieji išėjo kitan kambarin tē-si Seimo posėdį.

Seimo skėlimas.

Jau apie 12 valandą išsibaigė kalbos dėl politinės Lietuvos ateities. Visos partijos skaito sa-vo rezoliucijas.

Išsklausę rezoliucijas, seimas sudarė komisiją, kuriai pavedė nėsė ribose turi skirtingas eko-nominės, socialinės ir kultūrinės sąlygas;

Ilgai visų partijų sudaryta ko-misija tarėsi, įsiekodama bendro Lietuvos žodžio, bet veltui. Tuoj paaiškėjo, kad seimas sky-la į dvi beveik lygi dali: 1) Ka-talikų sąjunga, krikšč.-demok., "Pažanga" ir nepartiniai ir 2) Social.-demokr., socialistai-liaudininkai ir santara. Balsuojant "Pažangos" rezoliucija gavo aš-tuoniais balsais daugiau, negu kita rezoliucija.

Siuo ir baigta 13 iš eilės po-sėdis.

Apie 20-tą (8 val. vak.) valandą visi užina savo vietas. Jaučiama be galo didelis nervų įtempimas. Tyla. Štai socialistų liaudininkų vardu išeina Balys ir praneša seimui: Prieš pertrauką soc.-liau-dininkų frakcija prašė aptarti da-bartinio momento svarbumą ir išnešti kitokią rezoliuciją, negu kokia dabar buvo priimta. Pri-menu momento svarbumą. Šiuo metu demokratija galina įje-gi ir privalo būti mūsų valios reiš-ėja. Priimtoji rezoliucija neatsako mūsų liaudies norams. Bukite logingi ir žiūrėkite, kas iš tos rezoliucijos išeis: rusų demokratija nuo mus atsisuks. Dalyvaudami seime kur, gali mus suprasti, kad mes darome neapmastytą žingsnį, mes duodame rusų buržuazijai rogo mindžioti mūsų vardą. Ne-galėdami ilgiau čia palikti, mes iš-eisime iš susirinkimo.

Petraškevičius — (soc-demokr.) sako: Mēs norėjom išai-sinti, koks kelias veda mus prie laisvės. Tik viena demokratija tegali but mūsų tautos draugė. Seimo priimtoji rezoliucija prak-skambės tokiu obalsiu, kuris tik klaidina tą demokratiją. Todėl mes išvien tuo keliu negalime eiti ir nutarėme išeiti iš šito susi-rinkimo ir darom žingsnius, kad Lietuvai laisvę iškovotume.

Leonas kalba "Santaros" vardu: Visam Seimui rodėsi, kad reikia rasti bendras žodis. Mes

įsiekiojome tinkamų kelių, kad tą bendrą žodį visi vienu balsu tar-tų. Reikia suorganizuoti visos tautos pajėgos ir išreikšti jos de-mokratijos dabartis.

"Santaros" siūlytoje rezoliucijoje manoma buvo surasti bendras žodis, kurį galėtų visas Seimas vienu balsu tarti. Demokratinis Seimo sparnas tam obalsiui pri-tardamas, balsavo už mūsų rezoliuciją. Tuo tarpu dešinieji nori tik savo lozungą stiprinti. (Tai demagogas! — šaukia iš dešinės. — Ačiū, nuo jūsų aš nesijaučiu įžeistas, atsako Leonas). Vienas išėjimas — tai taktika. Tokio švento reikalo, kaip bendras Lie-tuvos politikos obalsio priėmimas tik 8 balsų dauguma — nėra tau-tos lozungas. Santaros frakcija, prisidėdama prie kairiųjų partijų, kviečia visus pasitarti į kitą tro-bą.

Social.-demokr., soc.-liaudin. ir Santara apleidžia susirinkimą. Jų priešaky, raudoną vėliavą nesini-eina karininkai. Visi gieda mar-selijetę: "Atsisakom nuo senojo svieto..." o nuėjė salėn, vienu au-gštu žemiam, Lietuvos himną gie-da. "Pažanga" su kunigais paliko toj pačioj salėjė, kur seimo dar-bai buvo prasidėję.

Demokratinė seimo dalis nutarė toliau varyti seimo darbus. Nu-tarta pakviesti antrosios Dumas atstovas Bulota sprendžiamuoju balsu ir pilietis Požela tokiomis pat teisėmis. Svečiams leidžiama patariamai balsu Seime dalyvaui.

Siilingas siūlo kuogreičiausiai išrinkti Tautos Tarybą. Jo kalba taip skamba: "Tai kas atsi-tiko, reikalauja didelio nervų įtempimo. Prie darbo eikim be-ginę. Lietuvių Seimas tuoj, kuo greičiausiai, turi išrinkti Tautos Tarybą, o šį privalo vykinti Seimo nutarimus. Pataria varyti jau pra-dėtą darbą. Dirbusioji ligi 101 Tautos Taryba rado pilną Seimo pritartimą, ypač kairesniojo spar-no. Soc.-demokr. ir socialistai-liaudininkai visą laiką stovėjo ant to paties pamato, kaip ir laikinoji Tautos Taryba. Taigi kairioji pusė turi daugiau teisių toliau varyti laikinosios Lietuvių Tautos Tarybos darbus. Seimas dar ne-buvo priėjęs prie Tautos Tarybos rinkimų ir ji palieka ta pati. Da-bar reikia nustatyti Tautos Tary-bos darbai. Šiandien Tautos Taryba turi būti išrinkta, kad visi žinotų, jog mes turime savo orga-nizaciją.

Balis pritaria tai minčiai. Tik "Pažangos" partijos nariams, kai-pa palikusios sykiu su dešineisiais, negali but vietos laikinoje Tautos Taryboje. Mes, išėjė su raudona vėliava, turime eiti tuo keliu, ku-rį ji mums rodo.

Demokrat. Seimas vienu balsu patvirtina senąją Tautos Tarybą.

DEVINTOJI, SESIJA BIRŽELIO 4 DIENA.

Šios dienos posėdį atvyko soc.-demokratų, soc.-liaudininkai ir santarininkai. Kvorumas yra. Pirminkauja Bielskis.

Atvykę lietgalių Tautos Tary-bos delegatai karštais žodžiais pa-sveikino Lietuvių Seimą. Toliau Seimą sveikino Bu-kus Voronezo lietuvių demokra-tijos vardu.

Po to Seimas renka iš savo tarpo komisijas atskiriems daly-kams aptarti ir pateikti tam rei-kaui rezoliucijas.

Netrukus buvo patiekta Seimui komisijos išdirbta rezoliucija dėl Lietuvos politinės ateities. Ši rezoliucija buvo vienu balsu pri-imta. Ją priėmus atstovai pa-dainavo marsaljetę ir lietuvių himną.

Si rezoliucija taip skamba:

REZOLIUCIJA.

Lietuvių Seimas Petrapijyje atstovaujas išlaikytajai po Rusi-ją demokratinei Lietuvii Tautos daliai, apsvairstę politinę Lietu-vos ateitį posėdžiuose birželio m.

—4 dd. rado:

1. Lietuvai yra atskira etnografi-nė, kultūrinė, ekonominė ir po-litinė vienata;

2. Lietuvių Tauta savo politinio ateities likimo klausime yra sa-vaarankumo idėjos vedama;

3. kiekviena tauta gali pasekmin-gai vystyti ir plėtoti savo kul-tūros ir ekonominės pajėgas tik turėdama pilną politinę sa-vo šalies laisvę.

4. Sioji laisvė kiekvienos tautos manoma kaip teisė pilnai sa-vo politinį likimą spręsti;

5. politinio tautų apsisprendimo teisė Rusijos Darbininkų bei Kareivių Atstovų Tarybos yra teisė kaip busimosios taikos pamatinė sąlyga. Toji pati tei-sė jau paskelbta taikos princi-pu atskyrų Europos ir Ameri-kos valstybių;

6. susidėjusiomis karės aplinky-bėmis politinis Lietuvos klau-simas tapo tarptautinis ir tokiu būdu tarptautiniam taikos kon-grese svarstytinas;

7. tarptautinis taikos kongresas turės sankcionuoti teisę, kad pavergtosios tautos galėtų iš-siskirti, jeigu to norės, į valsty-bių jas pavergusių, o išsiskyru-sioms tautos turės duoti tarp-tautinę garantiją laisvo, sava-rankaus politinio gyvenimo.

ir vienu balsu nutarė:

I. Kreiptis į Laikinąją Rusijos Valdžią, taip pat į visas valstybes sąjungininkes bei neutrales valsty-bes ir reikalauti pripažinti:

1. kad Lietuvių Tautai priklauso politinio apsisprendimo teisė;

2. kad savo politinį likimą Lie-tuvių Tauta turi teisę spręsti laisvai išrinktąjam Lietuvos Steigiamajam Susirinkime vi-suotinio, be lyties, tautybės ir tikybės skirtumo, tiesaus, ly-gaus ir slaptu balsavimo pama-tais, proporcingos sistemos prisilaikant;

3. kad Lietuvių Tauta, kaip už-interesuota tauta, turi teisę tu-rėti savo atstovus tarptautiniam taikos kongrese.

II. Apie visą, kas ra čia išdėsty-ta, prausti viso pasaulio demo-kratijoms.

Nutarta padaryti pertrauką iki 6 valandų.

Po pertraukos Balys pasiū-lė pasveikinti lenkų karininkų suvažiavimą, kuris skilo į dvi dali.

Seimas nutarė siūsti pasveiki-nimą suskilusio suvažiavimo de-mokratijos daliai. Tai visa pa-daryti pavesta prezidentumui.

(Pabaiga bus).

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA—ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKES IR SOTUS.

Aukauk jiems per Centrali Komitetą, kuris greičiausiai pasiūdys pinigų Lietuvai, ir įsirašyk į nuolatinį Lietuvos Sėlpųjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : :

Siųskite \$ _____ aukų nukentėjusiems nuo ka-rės. Prie to prisidėdau kas mėnuo aukauti per Centrali Komitetą po \$ _____, pakol tik bus rei-kaus sėlpti mūsų viengėnčius Tėvynėje.

Parašas _____
ir _____
Adresas _____

B. K. Balutis

Attorney at Law

Lietuvis Advokatas

Veda visas bylas teismuose ir daro visus legaliskus dokumentus.

814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

("Lietuvos" Namuose)

Ofiso Telefonas: Drover 7184 Namų Telefonas: Yards 5093

Nauja Knyga

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lakūtės) eilės. Knygutė 64 puslapių, ant gražios popieriaus atspau-dinta. Kaina tikait 25c. (tikait vienas kvoteris). Agentams nu-leidžiama didelis nuosimtis. Ga-lima gauti pas pačią autorę:

720 N. Main St. Kewanee, Ill.

Telefonas ARMITAGE 984

DR. A. J. KARALIUS

Gydo Visokias Ligas

Ypatingai Užsienėjusius ir Lytiškas.

2121 N. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mēs nesame bankieris, bet mēs gvarantuojame Tamstal suė-lymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabuzus pas mus. Vy-rams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valkų siutus \$2.50 iki \$7.50. Skrytinės ir valyzos.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štornas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdienais—iki 8 val. vakare.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė

Ofisas 1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208

Valandos:
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija 5208 W. Harrison Street
Tel Austin 737

Valandos:
Tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

ISRADIMAI

ŠILIONUS DOLERIŲ žmonės dasidėjo per naujus ir geras ISRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienas; gal but turite koki išradimą dėl užpa-eitavimo, gal norite "KA ISRADITI" reikalaukite nuo mūsų dykal patarimų ir VEDEJO ISRADIMŲ, ką iš asat, ir kaip užpatentuoti, kurį kiek-vienam išsigsim dykal. Risunkus ir modelius bandomė ir egzaminuojame DYKAL. Rašykite lietuviškai bent į kairą ofisą:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Let): 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. ir
403 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

Lietuvių Valstijinis Bankas

UNIVERSAL
STATE BANK

VIETINĖS ŽINIOS.

Piknikas ką-tik neužsibaigė šermentimis. Prieitą nedėlidienį vakarė bursy piknikiečių lietuvių grūžo linksni namo. Bursy jaunimo—keliolika vaikinių ir merginų—su dideliu trūkš. u lėkė nusidėdinti „truck'u“ per 33čią gatvę nuo Morgan st. linkui Halsted st. Prievažius Halsted st., automobilis užsuko ir Halsted st. tiesiog aplink kampa Universal State Banko. Tuomet tarp einantis į pietus Halsted st. gatvėkaris trenkė į automobilis užpakalį. Piknykieriai mūbyrėjo nuo automobilis: vienitapo nutrenkti šalin, o kiti pakliuvo po gatvėkariu.

Sustojus gatvėkariui, keletą ištraukta iš po gatvėkariu. Apie šešetas, o gal ir daugiau, vaikinių ir merginų tapo sužeistų: perkirsta rankos, galvos, veidai; bet ant laimės viskas apsiėjo be jokių sunkesnių sužeidimų. Kad niekas neliko užmuštas, ypač kad gyvi išliko tie vaikinai ir tos merginos, kuriuos ištraukta iš po karo—tai beveik tikras stebuklas. Jeigu karas būtų dar nors pėdą pirmyn paslinkęs, būtų buvę keletas šermentų.

Cia reik prie progos patėmyti, kad daugelis automobilistų stato save nepaprastan pavojun ant kampo 33-čios gatvės ir Halsted st. Šita gatvė yra siaura, o kary judėjimas ant Halsted st. yra didelis. Lietuviai automobilistai tankiai yra baisiai neatsargūs, lėkdami pro šią kampa ir abelnai lėkdami 33-čią gatvę, greičiau negu sveikas protas paveltija.

Abelnai važiuojant 33-čią gatvę tarp Halsted ir Morgan, atsargumas liepia sumažinti automobilio greitumą: šita gatvė yra trijų lietuvių apgyventu, ant gatvės visuomet pilna vaikų ir nelaimės nereikia tik įsiskoti.

Rusų laikraštis apie Jurgelionio kalbą. Rusų bėparyviai—progrsyvis laikraštis „Russkaja Pocta“ (einantis Chicagoje) šiaip atsiliepė apie K. Jurgelionio prakalbą, laikytą Auditoriume leike priėmimo rusų ambasadoriaus ir rusų misijos Chicagoje.

„Atstovas nuo lietuvių socialistų ir darbininkų organizacijų—K. Jurgelionis. Jo kalba buvo revoliucioniskiausia ir gal būtų net žydi (jarkaja), bet ant nelaimės, taip falsyvai pasiputusi, taip teatraliai dirbtina, jog išrodė lyg prieš klausytojus stovėję revoliucioninis oratorius, o koks tai vadevilas pigatis pajacas (komedijantas), kuris lošė išpuštą tragediją. Gaila ir bjauru buvo žiūrėti į šią figlorių.“

Anglų laikraščiai, kaip „Tribune“, „Daily News“ ir kiti arba išjuokė, arba pasipiktino šituo „drąsiu“ ir netaktiniu lietuvių darbininkų neva „atstovu“. Lietuvių tautos vardas tapo pakeltas—teisingai sakė „Naujienos“—tik jos nedabaigė: tapo pakeltas.. ant juoko:

J-tis.

Antrojo SLA. Apskričio suvažiavimas atsituvo prieitą nedėlidienį Mildos svetainėje. Dalyvaavo 14 SLA. kuopų iš Chicago ir aplinkinių.

Tarp svarbesnių dalykų svarstyta sekantieji:

1) Surinktas pernai per p. Martų ankas nukentėjusiems nuo karės lietuviams, sumoje \$758.85, nutarta išsiųsti švedų-lietuvių komitetui ant varč. p. Augustuolio.

2) Pribuvęs suvažiavimas p. A. Bierzinskis, buvusias II apskričio kasierius paaiškino, kad minėtos aukos nebuvo jam pristatytos ir kad jis už jų nepristatymą iki šiam likui negali būti kaltinamas. Suvažiavimas jo pasiteisinimą pripažino teisingu. Kaltę pripažinta buvusiam II-ojo apskričio pirm-

ninkui, P. Kibortui, kuris vienok iki šiam laikui visas aukas jau pristatė.

3) Svarstyta keletas budų, kaip padaryti pasekminga Apraudros ir Sveikatos savaitę, kuria kuopos diktai įdomauja ir prie kurios jos stropiai rengiasi.

4) Daug kalbėta apie išnaudojimą pakeltą per „Tėvynę“ pirkimą preso to laikraščio lausdiniūm. Suvažiavimas iš. eiskė didelį neužsiganėdinimą SLA. Sekretorius St. imaičio perdideliu rupinimuisi preso įgijimu. Susivažiavimas nutarė patėmyti p. Strimačiui, kad jis su didesne pagarba žiūrėtų į SLA. perito seimo nutarimus abelnai, o į nutarimą apie presą ypatingai ir kad šito klausimo daugiau nekeltų. Suvažiavimas buvo griežtai tokio preso pirkimui priešingas.

5) Taip pat suvažiavimas išreiškė neužsiganėdinimą tuomi, kad naujai atspausdinta SLA. konstitucija pasirodė visai ne ta, kurią pagaminio Seimo išrinkta tam tikra įstatų komisija, bet keno tai (menama, paties p. Strimačio) sutaisyta konstitucija. Suvažiavimas nutarė reikalauti, kad SLA. Pildomoji Taryba atspausdintų Komisijos priimtą konstituciją.

Abelnai, suvažiavime nestoka buvo aštrios kritikos, nukreiptos prieš Centro Sekretorių p. Strimači, kuriam užmetinėta perdidelis „bosavimas“ Susivienijime, neatsižvelgiant nei į Seimo nutarimus, nei į Seimo nutarstytas komisijas. Daugelis narių mano, kad p. Strimaitis pradeda lošti Sasi-vienijime „diktatoriaus“ rolę, o jie velytų, kad jis užsiganėdintų tik sekretorystę.

Reporteris.

NUO „BIRUTĖS“

„Birutės“ draugija rengia šioje nedėlidioje savo antrą draugišką pikniką, p. A. Misičevičaus darže, prie 79tos ir ezero kranto. „Birutės“ draugijos nariai, rėmėjai ir svečiai kviečiama dalyvauti. Norintieji maudytis ežere, atsivėz-kite maudyklų kostiumus, nes bi-jomesi, kad neužteks kostiumų, kurie randasi ant vietos. Yra la-bai patogi vieta maudymosi; atsa-kerkti vieta apsidėrymui ir abelnai visi parankumui. Taipgi bus pa-rengti šokiai ant specialės platfor-mos. Bus prirngti puikus už-kandžiai visiems atsilankiusiems ir abelnai šitas piknikas, surengtas su tikslu, kad puikiai narius ir sve-čius užganėdinti ir palinksinti. Geistina, kad norintieji dalyvauti pirm laiko praneštu raštininkui šiuo adresu: Ben. Digris, 3246 S. Halsted st. Tel: Yards 4812, kad užkliu būdu maždaug sužinoti iš laiko skaitlių dalyvaujančių. Mok-kestis 50c.

Rengimo Komitetas.

M. Petrausko-Birutės Koncertas. Šiame rudenyje „Birutė“ rengia milžinišką koncertą gerb. p. M. Petrauskui, kuris specialiai atva-žiuoja tuom laikui Chicago. Kon-certe dalyvauti kviečiamos visos Chicago's artistiškos žvaigždės. Bus tai puikiausias koncertas koki lietuviui kada įstengė surengti. Kon-certas atsisbus vienoje iš puikiasių Chicago's koncerto svetainių vidur-niestyje. Vieta ir diena neužilgo bus paskelbta.

J. Ilgaudas, „Birutės“ pirm.

Busianti „Birutės“ vakarai.

Šiame sezone „Birutė“ rengia sekančius vakarus pabaigoje Rug-sėjo—puikų balių; Spalio mėn.—„Sienapiūtė“; Lapkričio mėn.—Mi-ko Petrausko Koncertą; po Kalė-dų—„Sugrįžo“; prieš Užgavėnias—„Apveždinkit ir mane“; po Ve-ykų—Dešimtmėtinės „Birutės“ su-kaktuves,—scenoje statoma nau-jusias veiklas „Vestuvės“ viena-me iš didžiųjų miesto teatrų. Vie-tos ir vakarų dienos bus pagarsin-tos kiek vėliau.

Sekanti „Birutės“ repeticija įvyks 22 diena šio mėnesio, Mark

SAVO PINIGUS GAUSI KADA TIK NORESI

Jeigu nori, kad tavo pinigai būtų saugūs ir galėtum ant kiekvieno pareikalavimo juos gauti tai pasidėk juos Lietuvių Valstijiniame Banke UNIVERSAL STATE BANK. Žmonių pinigai sudėti šiame Banke yra investinami tik į pirmos klasės užtikrinimus, taip kad visada jie yra gaunami ant pareikalavimo. Lietuvių Valstijinis Bankas yra stiprus ir pa-rankus Bankas. Kapitalas ir perviršis \$225,000.00 Po priežiūra Valstijinės Valdžios, po užžiūra 15 gabų ir ištikimų direktorių, išrinktų per Banko šerinininkus kurių skaitlius siekia virš 500 asmenų, ir po nuolatine supervi-

UNIVERSAL STATE BANK, 3252 S. HALSTED ST. 33čios CHICAGO, ILL.

zija 5 valdininkų išrinktų per direktorius. Bankas yra atdaras Pamedėliais, Beredom ir Petnyčiom nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų, o Uta-rninkais, Kėtvėrgais ir Subatom nuo 9 valandos ryto iki 8:30 valandos vaka-ro, per tai nereikia atsilikti nuo darbo padedant arba atsilimant pinigūs. Moka \$3.00 nuo šimto už padėtus pinigūs. Nuostimi išmoka Sausio ir Lie-pens mėnesiuose. Daro paskolas pirkimui ir statymui namų, siūnia pinigūs į Europą. Randavoja bankines skrynelės, apsaugotas nuo ugnies ir vagių, po \$3.00 metams. Parduoda laivkortės. Parduoda Morgečius ir Bondus.

Kapitalas ir Perviršis \$225,000.00

Teisių

Dieninės ir naktinės teisių klesos. Paskaitinai egzistuoja 22 metus. 1800 auklėjimui. Veltui oratorystės —3 metų praktikos kursas. Geriausias mokyklos kambariai mieste.

Dieniniai ir vakariniai augš-tosios mokyklos (high school) kursai

Priėmimą prie Kolegijos, Teisių, Medicinos, Dantisterijos arba Inžinierystės ir trumpiausią laiką. Reikalaujami katalogo adresai: Chancellor J. J. Tobias, 53 W. Jackson Blvd., Telephone Wabash 5593.

PARSIDUODA SPAUSTUVE.

Labai pigiai, gerą lietuvių apie-linėlį, kur yra 40 lietuvių organi-acijų. Platesnė žinioms.

Kreipkitės į „Lietuvos“ Red. 814 W. 33rd St.

Ar Tavo Kojos
Prakaituoja?

Jeį prakaituoja, tuojaus užsisakyk Pėdisino.

Ar žinai, kad prakaitavimas nai-kina kojų nervus. Ar žinai, kad nervams susinakinus, kojos negali librti? Ar žinai, akd žmogus ge-romis kojomis uždirba daugiau?

Jeį žinai, tai kodėl nesigydai savo ligos? Užsisakyk tuojaus didelę šėnnyning krabele Pėdisino už vieną dolerį.

Pėdisin tai vienintėlis vaistas ko-joms. Jis neleidžia kojomis pra-kaituoti, smirdėti, atima pailsimo jausmą ir neleidžia darytis pus-lėms. narikauliams ir vištakiams. Užsisakyk jo tuojaus. Rašyk siandien šituo adresu:

Crown Pharmacy
2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

DESKA ant pardavimo—labai

pigiai. Kreipkitės į „Lietuva“ 814 W. 33rd St.

S. Buffenstein

3447 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Phone Drovers 2073

Parduoju užtikrinamą gerus plos-čius, kostiumus, žiponus, andarokus, prijuostes, kailius ir tt. Garnitural padaryti specialiais užsakymais. Pen-ki metal egzistuoja šioje vietoje. Didelis pardavimas išvalytų drabu-žių vasarinį ir pavasarinį. Jūs ga-lite sukaupinti 30% ant kiekvieno dalyko, kurį čia pirksite. Puikiai baltiniai. Jums nieko nekainuos, at-eikite ir apžiūrėkite mūsų biznį.

S. W. W. W.

Moteriškų ir Vyriškų
RUBŲ SIUVEJAS

746 W. 35th Street
Prie Halsted Gates. Phone Drovers 7899

Valome, dažome, prosavojame ir per-taisome visokių rūšių drabužius. Taipgi parduodame naujus ir pane-šiotus drabužius. Biznis egzistuoja 13 metų. Darbą išpildome puikiai ir sąžiningai Kreipkitės

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, ste-rografijos, typewriting, prekybos tel-sių. Suv. Valstijų Istorijos, abelnos Istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietystės, dailiarasytės. Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3106 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Vėšiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikas yra per karšta, tai atei-kite į MILDOS TEATRA, o čia rasite vėšiausią vietą, atsidėdami ir pamatysite gražesni Teatra negu vidurmiestyje.

Kainos šlokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laik: nori pasižiūrėti, atsi-vėdinti ir užmirti savo nesmagumais, tai atei-kite į

MILDOS-TEATRA

Amerikoninis Karčiojo Vyno Eli-k-siras yra geriausias vaistas nuo visų tokių ligų. Jis išvalo vidu-rius, pataiso virškinimą, priduo-da apetitą, prablaivina mintis ir su-taiso visą sistemą. Kaina \$1.00 aptiekose. Trinerio linimentas yra pirmos klesos pagaminimas. Jo pastebėtiną veikmę priepuoliuose reumatizmo, neuralgijos, išsiskui-muose, sutinimuose etc. padarė ji populiariu. Kaina 25 fr 50c. aptiekose, krasa 35 ir 60c. Joseph Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chi-cago, Ill.

Reikalingas nejudinamųjų nuo-savybių (Real Estate) pardavėjas didžiausiems nejudinamųjų nuo-savybių operatoriams Chicagoje.

Patyrimas nereikalingas. Mės-jums nurodysime, kaip padaryti didelius pingus. Gera vieta su puikia ateitimi gero budo žmo-gų, su ambicija. Ateikite ir pa-siskalbėkite su mumis, paklauski-te V. E. Guarno

FRED'K H. BARTLETT & CO.,
69 W. Washington St., Chicago,
Illinois.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Antano Sa-bučio ir pusbrolio Simono Sabučio. Paeina iš Barzdžių kaimo, Stulgų parapijos, Raseinių pav., Kauno gub. Brolis gyveno Ohio valstijoje, o pus-brolis Chicagoje. Atsišaukite šiuo-mi adresu:

Nikodemus Sabutis,
3512 Wallace St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tėvo Jono Pinkau-ko, kuris mus du brolius ir vieną sesutę 6 metai tam atgal paliko Ri-chmond, Va. ir nežinia, į kur išvažiavo. Jo amatas—kriaučystė. Prašau tėve-li nepamiršk mus ant visados ir nors laišku aplankykite. Aš juos su-nus Rinaldas Pinkaukas šiuo-mi adresu:

Rinaldas Pinkaukas,
Barracks "A" Room 16,
Naval Training Station,
Newport, R. I.

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Atiduodame randon bučėrnę ir gro-sernę su gyvenamais kambariais pil-koje vietoje. Kreipties—1230 W. 32 Place, M. Paluszek

Pajieškau savo giminių: Vinco Ma-nioko—Vabalniukų parap. ir Antano Narbuto—Krievino miestelio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav. Malo-nėkite atsišaukti šiuo adresu:

T. Valizniūsis,
1774 E. 47th St., Cleveland, Ohio

Dr. S. Biezis

LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS

Office Office Hours
2359 S. La Salle St. 4-6 & 7-9 P.M.
Phone Canal 3877 CHICAGO

BUK SOFERIU.

Jaunai yra gauti sau tinkamą vie-ti. Niekumet nebuvo toks dide-lis soferių reikalavimas kaip da-bar. Mes duosime užsėmimą kiekvienam pabaigusiam kursus mūsų mokykloje. Mokinime pasi-naudojamo individualiūs sistemai—nuoseklus pažinimas ir prak-tika važinėjime automobiliais vi-sokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinka-mus patarimus ir nurodymus. Mu-sų mokykla netruketa geriausių automobilinių ir kitų prietaisų. Už-tikriname tamistą kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vaka-riniai kursai. Visas kursas \$25.00 Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

PARSIDUODA SPAUSTUVE.

Labai pigiai, gerą lietuvių apie-linėlį, kur yra 40 lietuvių organi-acijų. Platesnė žinioms.

Kreipkitės į „Lietuvos“ Red. 814 W. 33rd St.

Ar Tavo Kojos
Prakaituoja?

Jeį prakaituoja, tuojaus užsisakyk Pėdisino.

Ar žinai, kad prakaitavimas nai-kina kojų nervus. Ar žinai, kad nervams susinakinus, kojos negali librti? Ar žinai, akd žmogus ge-romis kojomis uždirba daugiau?

Jeį žinai, tai kodėl nesigydai savo ligos? Užsisakyk tuojaus didelę šėnnyning krabele Pėdisino už vieną dolerį.

Pėdisin tai vienintėlis vaistas ko-joms. Jis neleidžia kojomis pra-kaituoti, smirdėti, atima pailsimo jausmą ir neleidžia darytis pus-lėms. narikauliams ir vištakiams. Užsisakyk jo tuojaus. Rašyk siandien šituo adresu:

Crown Pharmacy
2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

DESKA ant pardavimo—labai

pigiai. Kreipkitės į „Lietuva“ 814 W. 33rd St.

S. Buffenstein

3447 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Phone Drovers 2073

Parduoju užtikrinamą gerus plos-čius, kostiumus, žiponus, andarokus, prijuostes, kailius ir tt. Garnitural padaryti specialiais užsakymais. Pen-ki metal egzistuoja šioje vietoje. Didelis pardavimas išvalytų drabu-žių vasarinį ir pavasarinį. Jūs ga-lite sukaupinti 30% ant kiekvieno dalyko, kurį čia pirksite. Puikiai baltiniai. Jums nieko nekainuos, at-eikite ir apžiūrėkite mūsų biznį.

S. W. W. W.

Moteriškų ir Vyriškų
RUBŲ SIUVEJAS

746 W. 35th Street
Prie Halsted Gates. Phone Drovers 7899

Valome, dažome, prosavojame ir per-taisome visokių rūšių drabužius. Taipgi parduodame naujus ir pane-šiotus drabužius. Biznis egzistuoja 13 metų. Darbą išpildome puikiai ir sąžiningai Kreipkitės

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, ste-rografijos, typewriting, prekybos tel-sių. Suv. Valstijų Istorijos, abelnos Istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietystės, dailiarasytės. Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3106 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Vėšiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikas yra per karšta, tai atei-kite į MILDOS TEATRA, o čia rasite vėšiausią vietą, atsidėdami ir pamatysite gražesni Teatra negu vidurmiestyje.

Kainos šlokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laik: nori pasižiūrėti, atsi-vėdinti ir užmirti savo nesmagumais, tai atei-kite į

MILDOS-TE